Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Rizika firmy ERGO společnost s ručením omezeným Chornice

Irena Neubauerová

Bakalářská práce
2012

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Irena NEUBAUEROVÁ**
Osobní číslo:	**E09292**
Studijní program:	**B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor:	**Ekonomika a provoz podniku**
Název tématu:	**Rizika podniku ERGO, spol.s r.o.Chornice**
Zadávající katedra:	**Ústav ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování:

Úvod
1/ Analýza rizik firmy ERGO, spol. s r.o.
2/ Současná rizika a jejich identifikace firmy ERGO, spol. s r.o.
3/ Návrhy na snížení rizik
4/ Ekonomické vyhodnocení návrhů
Závěr

Rozsah grafických prací: -

Rozsah pracovní zprávy: **cca 30 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

(1)BRODSKÝ,Zdenek;STRÍTESKÁ,Michaela.Malé a střední podnikání : Distanční opora.Vyd.2.Pardubice : Tiskařské středisko Univerzity Pardubice, 2010.148 s. ISBN 978-80-7395-346-1. (2)BUCHTA, Miroslav.Nauka o podniku : Distanční opora. Vyd.2. Pardubice : Tiskařské středisko Univerzity Pardubice,2011.132 s.ISBN 978-80-7395-384-3. (3)JAY,Ros;TEMPLAR,Richard.Velká kniha manažerských dovedností.Vyd.1.Praha : Grada Publishing,a.s.,2006. 516 s.ISBN 80-247-1279-2. (4)LÁTAL,I.,ŠTANTEJSKÝ, M.:.Bezpečnostní zásady ochrany podniků - prevence a řešení krizových situací. Praha:Prospektrum, 2000.ISBN 8071750913. (5)Podnikové směrnice a nařízení (6)SMEJKAL,V.,RAIS,K.:. Řízení rizik. Praha: GRADA, 2003.ISBN 8071696889.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Rudolf Kampf, CSc.**
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **2. června 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2012**

L.S.

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 8. června 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 26. června 2012 Irena Neubauerová

PODĚKOVÁNÍ:

Ráda bych poděkovala panu doc. Ing. Rudolfovi Kampfovi, CSc. za odborné vedení, poskytnuté rady a připomínky při psaní bakalářské práce.

Moje velké poděkování patří celé mojí rodině, hlavně oběma dcerám, které mě po celou dobu studia podporovali a spolupracovníkům, za jejich pochopení a toleranci.

Dále děkuji paní Ing. Zdeňce Korbelové, vedoucí účetní firmy ERGO společnost s ručením omezeným, za cenné rady a poskytnuté materiály, které přispěly k tvorbě mé bakalářské práce.

ANOTACE

Cílem této bakalářské práce je vysvětlení, popis a identifikace rizik ve jmenované společnosti. Obecná část v sobě zahrnuje definice rizika, základní pojmy, které souvisí s rizikem, jak se riziko analyzuje, jaké metody existují pro analýzu rizik a finanční analýzu.

Praktická část popisuje konkrétní podnik, jeho produkty, základní ekonomické údaje (např. majetek, kapitál, náklady, výnosy, hospodářský výsledek aj.). Dále jsou zde podrobněji tyto ekonomické údaje rozebírány. Cíle této práce jsou obecně popsat rizika podniku, představit ERGO, společnost s ručením omezeným a analyzovat, zda společnosti hrozí nějaká rizika. Na závěr jsou firmě, ze získaných výsledků, navrhnuta určitá doporučení.

KLÍČOVÁ SLOVA

riziko, typy rizik, metody analýzy rizik, finanční analýza

TITLE

ANNOTATION

The goal of the thesis is explanation, description and identification of risks in the namen company. General part of the thesis includes definitiv of risk, definition of main terms, which are connected with risk as well as description of methods, how the risk is analyzed and short summary of methods for risk and financial analysis.

Practical part of the thesis describes the choosen company, its products nad main economical measurements, e.g. assets, capital, economical growth). The economical data of the company are analyzed and results are discussed.

The main goal of the thesis is to introduce company ERGO s.r.o. and to find and discuss the potential risks of any kind. The result of the work is recommendation for the company in order to decrease the risks.

KEYWORDS

risk, type of risk, methods of risk analysis, financial analysis

OBSAH

ÚVOD **10**

1 RIZIKO PODNIKU **12**

1.1 CO JE TO RIZIKO **12**
1.2 DRUHY RIZIKA **12**
1.3 ANALÝZA RIZIK **16**
1.3.1 Metody analýzy rizik 17
1.4 ŘÍZENÍ RIZIK **19**
1.4.1 Management rizik 20
1.5 FINANČNÍ RIZIKO – FINANČNÍ ANALÝZA **22**
1.5.1 Poměrové finanční ukazatele a komparativní (srovnávací) analýza 24

2 PODNIK ERGO SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM **32**

2.1 POPIS PODNIKU **32**
2.2 HISTORIE PODNIKU **33**
2.3 STRUKTURA PODNIKU **34**
2.4 HLAVNÍ ČINNOSTI PODNIKU **35**
2.5 HOSPODAŘENÍ PODNIKU **37**
2.6 EKONOMICKÁ ANALÝZA PODNIKU **37**
2.6.1 Horizontální a vertikální analýza 37
2.6.2 Analýza poměrovými ukazateli 48

3 HODNOCENÍ RIZIK A NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ **55**

ZÁVĚR **57**

POUŽITÁ LITERATURA **59**

SEZNAM PŘÍLOH **61**

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Horizontální analýza aktiv v absolutním a relativním vyjádření v letech 2008-2011 [tis. Kč] 39
Tabulka 2: Horizontální analýza pasiv v absolutním a relativním vyjádření v letech 2008-2011 [tis. Kč] 41
Tabulka 3: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v absolutním a relativním vyjádření v letech 2008-2011 [tis. Kč] 42
Tabulka 4: Vertikální analýza rozvahy – aktiva (v %). 43
Tabulka 5: Vertikální analýza rozvahy – pasiva (v tis. Kč) 45
Tabulka 6: Vertikální analýza - Výkaz zisku a ztrát (v %) 47
Tabulka 7: Ukazatele likvidity 48
Tabulka 8: Ukazatele aktivity 50
Tabulka 9: Ukazatele zadluženosti 52
Tabulka 10: Ukazatele rentability 53
Tabulka 11: Ukazatele produktivity práce 54

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Mapa rizik v podniku, upraveno podle Fotra, Dědiny, Hrůzové, 2003 16
Obrázek 2: Vztahy při řízení rizik 20
Obrázek 3: Organizační struktura firmy ERGO 34
Obrázek 4: Počet zaměstnanců mezi léty 2007 – 2011 35
Obrázek 5: Struktura čistého obratu v letech 2008 - 2010 37
Obrázek 6: Struktura aktiv 44
Obrázek 7: Struktura pasiv 46
Obrázek 8: Vývoj likvidity 49
Obrázek 9: Vývoj doby inkasa pohledávek a doby úhrady krátkodobých závazků 52

SEZNAM ZKRATEK

VK	vlastní kapitál
BL	běžná likvidita
OA	oběžná aktiva
KZ	krátkodobé závazky
ZÁS	zásoby
HOT	hotovost
KCP	krátkodobé cenné papíry
OCA	obrat celkových zásob
T	tržby
A	celková aktiva
OSA	obrat stálých aktiv
OZ	obrat zásob
DOZ	doba obratu zásob
OP	obrat pohledávek
POHL	pohledávky
DOP	doba obratu zásob
ČPK	čistý pracovní kapitál
ÚK	úrokové krytí
EBIT	zisk před zdaněním a úroky
Ú	úroky
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
EAT	čistý zisk před zdaněním
ROA	rentabilita celkových aktiv
ROS	rentabilita tržeb
ROCE	rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu

ÚVOD

Slovo „riziko“ je historický výraz, pocházející údajně ze 17. století, kdy jej začali požívat italští mořeplavci. Původním slovem „risico“ označovali „úskalí, kterým se museli na svých plavbách vyhýbat. Následně se tím vyjadřovalo „vystavení nepříznivým okolnostem“. Ve starších encyklopediích najdeme pod tímto heslem vysvětlení, že se jedná o odvahu či nebezpečí, případně že „riskovat“ znamená odvážit se něčeho. Teprve později se objevuje i význam ve smyslu možné ztráty. Dnes již vnímáme toto slovo jako výraz pro nebezpečí vzniku škody, poškození, ztráty či zničení a také nezdaru při podnikání.

Problematika krizových situací a konfrontace s celou paletou rizik se objevuje v každém oboru lidského konání. V každém takovém případě je druh rizika jiný, stejně jako jeho vliv na možnou krizi a následný rozsah a následky krize, pokud se ji nepodaří odvrátit.

Vzhledem ke studované oblasti se budu podrobně věnovat pouze oblasti tržně ekonomické, ve které všichni žijeme, protože se čas od času musíme všichni rozhodovat s větším či menším rizikem nad určitými svými kroky směrem k budoucnosti.

V této době, která je velice výrazně ovlivněna celosvětovou ekonomickou nejistotou, je důležité, jak pro firmy na trhu, tak pro jednotlivce, učinit důležitá rozhodnutí co možná nejsprávněji. Správným rozhodnutím totiž lze předcházet celé řadě nebezpečí, jednak finančních, ale i strategických. Každému z nás jde o to, při hlubším zamyšlení, aby aktiva nám svěřená, neztrácela na ceně, ale naopak aby jejich cena neustále rostla, anebo zůstala zachována. Pokud se na tohle budeme dívat takto, dostáváme se k manažerskému rozhodování. Manažer má ve firmě výsadní postavení a jeho hlavním úkolem je řádně spravovat firmu a hodnoty, za které ve společnosti zodpovídá. Jedním z dílčích kroků této správy je i rozhodování. Kvalita jeho rozhodnutí bude následně promítnuta do dalšího vývoje firmy i jejího hospodářského výsledku. Role manažera je v dnešní době velice důležitá a to více než kdy předtím právě z důvodu aktuální situace na světových trzích. Značné množství firem je vystaveno novým a novým rizikům, se kterými dříve více či méně nemuselo počítat.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. První část práce je věnována obecnému popisu rizik a jeho definicím. Jsou zde vymezeny základní pojmy, které se vztahují k riziku, kategorie rizik, které mohou podnik ohrožovat. Podrobněji je rozebráno kurzové riziko. Součástí je taktéž analýza rizika a její metody, možnosti ovládání a řízení rizika.

Druhá část práce se již zabývá konkrétním podnikem a jeho možnými riziky. V této části je představen zkoumaný podnik, jímž je společnost ERGO, společnost s ručením omezeným, jeho základní údaje, historie, jeho produkty, ekonomické údaje (struktura majetku, kapitálu,

výnosů, nákladů a hospodářského výsledku). Kapitola nazývající se analýza ekonomických ukazatelů, která je považována za ústřední, vede k odhalení možného kurzového rizika společnosti. Závěr druhé části obsahuje shrnutí výsledků a navržená doporučení.

Obecná část, která charakterizuje problematiku rizik, je vytvořena na základě literárního průzkumu. Praktická část je zpracována na podkladě informací, které byly čerpány z poskytnutých vnitropodnikových dokumentů a okrajově z internetových stránek.

Cílem práce je zobrazit informace o možnostech finanční analýzy a její aplikace v konkrétním podnikovém prostředí firmy.

1 RIZIKO PODNIKU

1.1 Co je to riziko

Pojem „riziko“ tedy navazuje na filozofické kategorie, jakými jsou nutnost a nahodilost. Je podmíněn nahodilostí jako formou projevu nutnosti, což znamená, že zdrojem je objekt a jde o ontologický aspekt pojmu, jednak je podmíněn neúplností zobrazení reálných procesů v lidském vědomí – zdrojem je v tomto případě subjekt a jedná se o gnoseologický aspekt pojmu.

V ekonomii je pojem „riziko“ užíván v souvislosti s nejednoznačností průběhu určitých skutečných ekonomických procesů a nejednoznačností jejich výsledků; obecně lze samozřejmě konstatovat, že se nemusí jednat pouze o riziko ekonomické [19, str.90].

Definice slova riziko je celá řada, ale žádnou z nich nelze považovat za správnou. K pojmu v jeho aktuálním významu je možné přistupovat z mnoha směrů.

Riziko je možné vyjádřit jako pravděpodobnost vzniku odchylky skutečných výsledků od výsledků předpokládaných a to jak v negativních, tak pozitivním směru [5].

Rizikem je „ Očekávaný rozsah následků nepříznivých jevů pro osoby, životní prostředí nebo ekonomické hodnoty. Je zpravidla vyjádřeno jako součin pravděpodobnosti vzniku nepříznivých jevů a jejich následků“ [8]. Riziko nevyjadřuje pouze pravděpodobnost svého výskytu. Má vždy dva rozměry – pravděpodobnost vzniku nebezpečné situace a také závažnost možných následků. Velice důležité je také nezaměňování pojmu riziko a pojmu nejistota. Nejistotu chápeme jako nemožnost spolehlivého stanovení budoucích hodnot faktorů (cen, nákladových položek, prodejů aj.), které ovlivňují hospodářské výsledky podnikatelských projektů [6].

1.2 Druhy rizika

Rizika je možné dělit na několik druhů podle různých aspektů. Základní druhy rizika tvoří podnikatelské riziko a čisté riziko[6]. **Podnikatelské riziko** můžeme definovat jako nebezpečí, kdy se dosažené výsledky v podnikání můžou odchylovat od výsledků předpokládaných. Důsledkem přijetí podnikatelského rizika tedy může být v zásadě ztráta, ale také zisk v hospodaření firmy. Příčin podnikatelských rizik je celá řada, ale můžeme je rozdělit podle různých hledisek. Podle závislosti na podnikové činnosti můžeme mluvit o riziku objektivním, které je nezávislé na činnosti podniku, na vůli a schopnostech podnikového managementu, vlastníka či zaměstnance (např. přírodní riziko, živelné nebo

politické události, ekonomické změny makroekonomického charakteru – změna úroků, kurzů, nebo sociálně-patologické – krádeže, loupeže, podvody. Další je riziko subjektivní, které je závislé na činnosti podnikového managementu, majitelů či zaměstnanců. Zde se jedná o nedostatečné technické, ekonomické a personální znalosti, nedbalost, nepozornost nebo nedostatečná schopnost adaptace na změny. **Za čisté riziko** je možné považovat to, které s sebou přináší pouze nebezpečí vzniku nepříznivé situace či nepříznivé odchylky od požadovaného stavu. Čisté riziko je prokazatelně náhodného charakteru (např. doba života, úraz, požár) na rozdíl od uměle vytvářeného spekulativního rizika (např. sázková činnost)[7]. Čisté riziko se týká zejména vzniku škod na majetku, na lidské zdraví či na životech. Velkým rozdílem oproti podnikatelským rizikům je možnost částečné ochrany před důsledky těchto vlivů a to zejména formou pojištění těchto rizik, což u rizika podnikatelského je vyloučeno. Proto jsou čistá rizika mnohdy nazývána jako rizika pojistitelná.

Rizika je možné rozdělit i podle jejich věcné náplně:

- technická rizika (technicko-technologická),
- výrobní,
- ekonomická,
- tržní,
- finanční,
- politická.

Toto členění částečně koresponduje i s členěním marketingového mikroprostředí [4], které se využívá i k analýze vnějšího prostředí metodou PESTE.

Technická rizika (technicko-technologická) – týkají se výsledků výzkumu, vznikají díky vědeckotechnickému rozvoji, obvykle při zavedení nového produktu na trh, modernizací při výrobě a celkově všech inovací, které mohou v čase nastat. Riziko spočívá např. v zastarávání produkovaných výrobků či služeb, tedy s jejich životností. Je neodmyslitelně spjato také s produkcí, tedy stářím a funkčností vybavení, které produkce využívá.

Výrobní rizika – je možné rozdělit na technická, sociální a nákupní. Do technických rizik patří kvalita výroby, poruchy výrobních zařízení, zastaralost strojního parku a pokles aktivity. Mezi sociální rizika se řadí stávky, problémy s pracovní kázní, pracovní úrazy a riziko požárů. Nákupní rizika v sobě nesou problémy s kvalitou, cenou a kvantitou. Velký význam má také rozhodnutí o tom, zda zmodernizovat anebo opravovat stávající vybavení. Tato rizika mají často charakter omezenosti, resp. nedostatku zdrojů různé povahy (např. surovin a materiálů,

polotovarů, energií a pracovních sil aj.) a mohou ohrozit průběh výrobního procesu a jeho výsledky [6].

Ekonomická rizika – nebezpečí vlivu změn hodnot makroekonomických ukazatelů, jako inflace, zaměstnanost, směnné kurzy, aktuální stav ekonomického cyklu. Ekonomické riziko tkví i ve změně cen vstupů firmy a celkově nákladových položek.

Tržní rizika - vyplývají ze změn tržních cen a jejich dopadu na zisk (hodnotu vlastního kapitálu) firmy. Zdrojem je často chování konkurence (zavádění nových výrobků, cenová politika), změny spotřebitelských preferencí. Výše tržního rizika závisí na struktuře bilance (výsledovky) a citlivosti jednotlivých položek aktiv i pasiv (výnosů a nákladů) na změny tržních cen. V závislosti na tom, o jaké tržní ceny se jedná, dělíme tržní riziko na:

- měnové,
- úrokové,
- akciové,
- komoditní (např. kolísání cen ropy).

Tržní riziko vyjadřuje úspěšnost firmy a její produkce na trhu, nastavení cen produkce a následné velikosti poptávky po produkci firmy.

Finanční rizika – souvisejí s finančními aktivitami a to zejména v návaznosti na dostupnost bankovních úvěrů v závislosti na změnách výše úrokových sazeb. Riziko je měřitelná možnost, že situace v budoucnu bude jiná, než plánovaná. Cílem specialistů řízení rizik je udržet riziko v předem stanovené úrovni pomocí vhodných metodik a nástrojů a při této míře rizika se snažit maximalizovat zisk.

Politická rizika (sociálněpolitická) – jedná se o všechna rizika, která závisí na politických rozhodnutích a jednáních vlády, ale také možnostem změny politické situace jak cestou přirozenou (volby), tak cestou politicky nelegitimní (války, povstání, terorismus).

Jako další členění je možné uvést rizika:

Neovlivnitelná a ovlivnitelná rizika

Mnoho rizik patří mezi neovlivnitelná rizika (politická, hospodářská, obchodní, fiskální, a jiná opatření státu, vnitropolitická situace a situace ve světě, vlivy globální ekonomiky apod.) Ovlivnitelná rizika jsou taková, která může manažer snižovat či částečně odstranit.

Statická a dynamická rizika

Jiné rozlišení se provádí mezi statickým a dynamickým rizikem. Dynamická rizika spočívají ve změnách v okolí společnosti a ve společnosti samotné. Vycházejí ze dvou množin faktorů. Do první množiny faktorů spadají faktory vnějšího prostředí (politika, ekonomika, průmysl, konkurence, spotřebitelé). Tyto faktory mohou být příčinou finančních (či jiných) ztrát firmy. Statická rizika obsahují takové ztráty, jejichž příčiny se objevují mimo změny v ekonomice. Spočívají v přírodních nebezpečích nebo v nepoctivosti jednotlivců. Ke statickým ztrátám se řadí zničení majetku nebo změna jeho vlastnictví důsledkem nepoctivého jednání nebo selhání lidského faktoru. S jistým stupněm pravidelnosti v čase, se tyto ztráty mají tendenci objevovat, a proto jsou předvídatelné. Lze je snadněji pojistit než rizika dynamická [19].

Systematická a nesystematická rizika

Systematická rizika jsou rizika, která se mění v závislosti na celkovém ekonomickém vývoji, a nemůže být regulováno diverzifikací. Zdrojem jsou např. změny peněžní a rozpočtové politiky, změny daňového zákonodárství, celkové změny trhu atd. Naproti tomu nesystematická rizika (jedinečná) jsou specifická pro jednotlivé firmy, resp. podnikatelské projekty, které realizují. Tyto rizika bývají nezávislé na celkovém ekonomickém vývoji. Příčinou tohoto rizika může být např. významná výrobní nebo technologická inovace ve výrobním oboru, odchod klíčových pracovníků z firmy atd. Dá se proto přenést částečně na jiné projekty, a tím tak dosáhnout redukce portfolia rizik u vyšetřovaného projektu [6].

Pojistitelná a nepojistitelná rizika

Oba pojmy jsou uplatňovány tam, kde jde o úplatné přenesení rizika na třetí Osoby. Pojistitelné riziko musí splňovat tato kritéria: musejí být identifikovatelná, vyčíslitelná, ekonomicky přijatelná (pojišťovny pojišťují pouze taková rizika, která jim nepřinesou ztrátu), nahodilost projevu rizika. Riziko, které nesplňuje tato kritéria, je riziko nepojistitelné.

Strategická a operační rizika

Strategické riziko je uplatňováno ve strategickém rozhodování. To znamená v rozhodování typu: „co se má dělat“. Na rozdíl od strategického je operační riziko prvkem operačního rozhodování, tedy rozhodování typu: „jak se to má dělat“.

Hmotná a nehmotná rizika

Hmotné riziko je takové, které lze obvykle nějakým způsobem změřit, například ztráta určité částky peněz. Nehmotná rizika jsou spojena s duševní činností nebo nečinností například ztráta zákazníků. Někdy jsou též označována jako psychologická rizika. [11].

Odhadovaná rizika

Riziko, které nelze numericky popsat a může se o něm sdělit jen to, že existuje nebo neexistuje. Jedná se v podstatě spíše o nebezpečí, nikoliv o riziko. Slovo „odhadované“ je schopné mít i jinou náplň. Jakékoli riziko je odhadem.

Pro ilustraci je znázorněn jiný způsob třídění s logickými souvislostmi i v obr. 1.

Obrázek 1: Mapa rizik v podniku, upraveno podle Fotra, Dědiny, Hrůzové, 2003

Zdroj:vlastní zpracování

1.3 Analýza rizik

Matematické modelování rizika [14] jeho hodnocení pomocí statistických a dynamických metod je součástí složitých řídících a kontrolních procesů nejen ve firmách, ale i v neziskových oblastech zejména v oblasti bezpečnosti státu a ochrany obyvatelstva před přírodními vlivy. Jedná se například o armádu ČR, krizové štáby státu a regionů, ministerstvo životního prostředí a jiné. Samotné ministerstvo životního prostředí se řídí usnesením vlády ČR č.393/94, avšak bez stanovení bližších požadavků [10]. K této činnosti se využívá statistických metod, jako jsou test dobré shody, grafické metody analýzy empirického rozdělení, regresní přímky a lineární regresní modely, vážená a zobecněná metoda nejmenších výběrů, cenzorování časem, poruchou, názorné cenzorování. V dynamickém přístupu

v popisu rizika se využívá metody náhodného procesu, Poissonova procesu, lineárního procesu růstu, množení a zániku a další [14].

1.3.1 *METODY ANALÝZY RIZIK*

Základní hledisko rozdělení metod vyjadřuje veličina, s níž při analýze pracujeme. Jsou známy dva přístupy: kvantitativní a kvalitativní. Při řešení analýzy je možné použít buď jednu z těchto metod, nebo jejich kombinace.

Kvantitativní metoda – je založena na matematických výpočtech rizik z frekvence výskytu hrozby a jejich dopadů. Nejčastější vyjádření rizika je ve formě roční předpokládané ztráty. Nevýhodou této metody je náročnost a zpracování výsledků.

Kvalitativní metody – jsou postaveny na popisu potenciálního dopadu a pravděpodobnosti, že tato situace může nastat. Jsou jednodušší, rychlejší a subjektivnější. Tento typ se využívá při upřesnění detailní analýzy rizik, nedostatek kvality a kvantity získaných číselných údajů

Mezi dalšími nejpoužívanějšími metodami analýzy rizik jsou::

Metoda účelových interview (metoda Delphi) – jde o kontakt mezi experty hodnotící skupiny a představiteli hodnoceného subjektu. Pro rizikovou analýzu používáme soubor otázek, které se dělí na dvě části – pevnou (předem danou) a variabilní, podle průběhu pohovoru a postavené respondenta. Výhodou je menší náročnost na spotřebu zdrojů, času, zohlednění specifik posuzovaného systému, jeho správce, okolí, uživatelů apod. Tato metoda je vhodná proto, že nám určuje, co se může stát a za jakých podmínek. V rámci této metody se používají různé subvarianty (př. metoda anketní analýzy, metoda scénářů a metoda matic) [19].

Kvalitativní metody pro počítačové zpracování

Nejznámější metoda je CRAMM. Tato metoda řeší ohodnocení systémových aktiv, jejich seskupení, stanovení hrozeb, prozkoumání zranitelnosti systému, stanovení požadavku na bezpečnost.

Existují i další obecné metodiky

- metodika@RISK,
- metodika RiskPAC,
- „RiskWatch¨.

Metodika@RISK je používána k rozebírání rizik simulačních metod Monte Carlo (= jakákoliv simulační metoda založená na využívání posloupnosti náhodných či pseudonáhodných čísel). Celá problematika je zpracována formou tabulek. Nejisté hodnoty jsou zaměňovány za funkce, které zastupují rozsah možných hodnot. Zvolené souhrnné hodnoty se pak prezentují jako nástroj pro další rozhodování. Vznikne návrh modelu, který je důležitým činitelem této metody. Vytvořený model vymezuje danou situaci systému ve formě tabulek. Je možno říci, že se vlastně jedná o kvantitativní metodu, která určuje pravděpodobnostní rozdělení hrozeb a rizik.

Metodika RiskPAC umožňuje řešit zpracovanou metodu dotazníkových akcí ve formě automatizovaného hodnocení. Tento produkt obsahuje techniky zpracovávající odpovědi získané na základě dotazníků a poskytující podklady pro vytvoření závěrů. V jistém procesu jde o automatizaci určení jednotlivých rizik, ne o expertní systém, který by pracoval na bázi umělé inteligence.

RiskWatch je programovým produktem, umožňující metodický soubor pro zjištění, simulaci a následnou změnu parametrů jednotlivých rizik systému. Vzniká model, který je postavený na získaných datech nebo simulační metodě Monte Carlo. Oba přístupy lze vhodně kombinovat a doplňovat. Je to tedy automatizace zpracování výsledků, získaných souborem otázek, které jsou strukturované podle přesně určených bezpečnostních oblastí.

Volby strategie analýzy rizik

Zvolení metodiky analýzy rizik, znamená využití některého ze čtyř hlavních přístupů, kterými jsou základní přístup, neformální přístup, podrobná analýza rizik a kombinovaný přístup.

Analýza rizik se zpravidla provádí ve dvou základních krocích:

1) Nejdřív je provedena **orientační analýza rizik**, aby se mohlo posoudit, který z objektů (problémů, systémů, aktiv, atd.) je rozhodující pro činnost subjektu a který je vystaven značným rizikům.

2) Pro vybrané objekty by měla být následně uskutečněna **detailní analýza rizik**, a to některou z výše uvedených metod nebo oběma. Kombinace metod je sice pravděpodobně nejvhodnější, ale také nejvíce nákladná a zdlouhavá cesta.

Rozhodnutí, který přístup je pro daný objekt vhodný, závisí zejména na následujících skutečnostech: [18].

- jakých cílů má být použitím analýzy rizik dosaženo,
- k jakým účelům objekt slouží,
- jaká je hodnota aktiv spojených s objektem,
- zda jsou funkce, které objekt poskytuje, kritické a pro koho,
- jaká je úroveň investic do objektu a jaká je výše nákladů na obnovení jeho funkčnosti.

Jestliže jsou cíle subjektu vysoké, náklady na nahrazení objektu (aktiva), respektive obnovení jeho funkčnosti zase vysoké, jestliže objekt obsahuje cenná aktiva, případně jestliže je funkčnost objektu pro určitý subjekt kritická, pak je podrobná analýza rizik nezbytná.

1.4 Řízení rizik

K řízení rizika je vhodné přistupovat zodpovědně v rámci celé společnosti. Řízení rizik je proces, kde se snaží subjekt řízení zamezit působení existujících i budoucích rizik a navrhuje řešení, která pomáhají eliminovat účinek nežádoucích vlivů, a naopak umožňují využít příležitosti působení pozitivních vlivů. Součástí je i rozhodovací proces, který vychází z analýzy rizika.[18].

Vyhodnocování rizik musí být pro každý podnik samozřejmou záležitostí, protože by v současném dynamickém a globálním podnikatelském prostředí neměl naději na přežití a úspěch [5]. Vzhledem ke své povaze by měl tento proces probíhat neustále, protože je možné jen takto zajistit jeho neustálé zlepšování a zdokonalování i vzhledem k podmínkám a vlivům, které se neustále mění, a které působí na firmu. Rizika by měla být jasně identifikována, měřena a kvantifikována. Mělo by být jasně zřetelné, jaké jsou cíle krizového řízení. K hodnocení kvantifikovaných rizik a pravděpodobností jejich výskytu se využívá pravděpodobnostní statistiky a jiných metod, které jsou uvedeny v předchozí kapitole.

Základní oblasti, kde můžeme hovořit o řízení rizik, jsou:

- přírodní katastrofy a havárie,
- rizika ochrany prostředí,
- finanční rizika,
- projektová rizika,
- obchodní rizika,
- technická rizika.

Management rizika využívá principu zpětné vazby ne predikační vazby. Finálním řešením každé etapy je rozhodnutí. V celém procesu řízení existují různé vztahy. Jsou to vztahy mezi rizikem samotným a vlivy, které na ni působí. Centrem jsou rizika samotná. Ty indikují konkrétní požadavky na ochranu, a pokud jsou tyto požadavky splněny pomocí ochranných opatření, pak se riziko snižuje. Můžeme tedy říci, že ochranná opatření chrání před hrozbami, které naopak riziko zvyšují. Využívají zranitelnosti, které jsou více či méně vystavena aktiva firmy. Aktiva v sobě skrývají hodnoty, jejichž ochrana je považována a tedy dopad na ně je již citelnou známkou rizika, protože při působení rizika se hodnota aktiv změní.

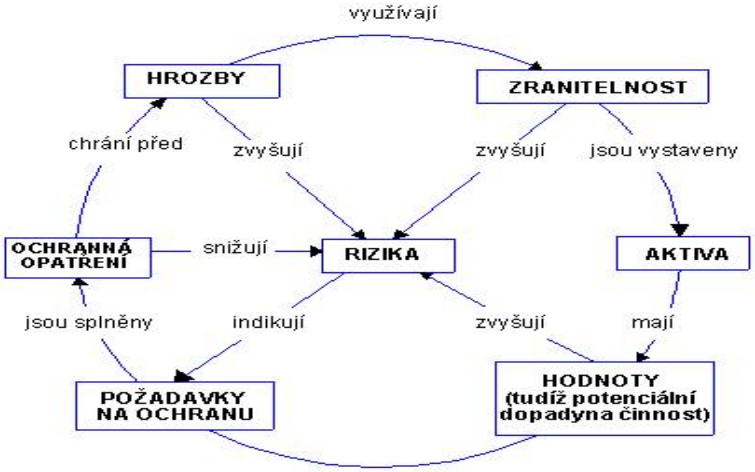

Obrázek 2: Vztahy při řízení rizik[18]

Zdroj:vlastní zpracování

1.4.1 *MANAGEMENT RIZIK*

Management rizik je kompletní proces zjištění, kontroly eliminace a minimalizace nejistých událostí, které mohou subjekt ovlivnit. Řízení rizik zahrnuje výběr opatření, analýzu nákladů, implementaci protiopatření, testování (komplexní prověřování) proti opatření.

Riziko samotné je žádoucí řídit do té míry, aby jeho možné důsledky pro firmu nebyly zničující. Firma by měla s rizikem pracovat dříve, než nastane. Lze k tomu využít několik způsobů jak k riziku přistupovat a záleží jen na vedoucích pracovnících, jaký zvolí postup. Neexistuje žádný recept k eliminaci rizika, jeho úplné odstranění je nemožné. Navíc v některých situacích je to i nežádoucí. Vždy je potřeba mít na paměti vliv rizika na velikost zisku, na druhou stranu stejně tak je nutné dbát na náklady, které jsou spojené s ovládáním rizika a jeho částečným odstraněním. Pokud převýší náklady na odstranění rizika možnou ztrátu způsobenou jeho samotným působením, je výhodnější se riziku vystavit.

Proti riziku je možné učinit některá opatření. Jedno z nich je využití metody 4T, složena z anglických slov *take, treat, transfer, terminate.* Posloupnost těchto slov, jak bude dále popsáno, ukazuje prakticky průběh celého procesu řízení rizika.

TAKE – z anglického ***vzít***, znamená převzetí rizika. Vedoucí pracovník s rozhodovacími pravomocemi je obeznámen s náklady, které s sebou přinese působení rizika. V této chvíli je připraven financovat tyto náklady z rezerv určených pro tyto účely.

TREAT – z anglického ***ošetřovat,*** znamená učinění opatření k ošetřování nastalých rizik. Lze tak činit různými preventivními činnostmi, ať už jako reakce na působící riziko s výhledem do budoucna, tak před samotným působením rizika. Je možné také riziko diverzifikovat, tedy rozdělit jeho působení na aktiva firmy do menších dílčích částí, které mohou být lépe ošetřována a riziko na ně působící se nepodepíše na všech částech stejně. Je důležité tento krok zvážit, aby nenastal opačný efekt, kdy působení rizika na dílčí části je znehodnotí více, než kdyby působilo na jednotlivý celek aktiv. Diverzifikace rizika je v zásadě možná dvěma směry, horizontálním a vertikálním. **Horizontální diverzifikace** znamená rozšiřování výrobního programu o další výrobky (a služby) různé povahy [6]. Je možné toto rozšíření provést buďto se souvisejícím sortimentem, tak, aby korespondoval se stávajícím nabízeným portfoliem, anebo naopak zařadit do portfolia zcela jiný druh sortimentu. Toto však omezuje využití efektů, které plynou z vyššího rozsahu produkce. **Vertikální diverzifikace** spočívá např. ve snížení závislosti na dodavatelích zařazením některých služeb či výrobků, které firma dříve nakupovala. Omezuje se tím riziko nedostupnosti těchto produktů ze strany dodavatelů či ceně jejich pořízení – princip Buy or Make. Zavedení dalšího výrobku či služby může být ale i na druhé straně výrobního řetězce a to přidáním dalšího článku. Pokud firma vyrábí např. materiál pro další zpracování, může je začít zpracovávat sama a prodávat hotové výrobky s větší přidanou hodnotou. Je zde samozřejmě otázka nákladů na zavedení výroby a rentability této investice. Otázkou také je dostupnost trhu s výrobkem, který firma zamýšlí prodávat. Mohou nastat situace, kdy je trh uzavřen pro určitou skupinu firem a vstup na tento trh je pro novou konkurenci prakticky nemožný. Tkví to i ve vztazích, které jsou tvořeny po určité období, a není možné počítat s tím, že koncový zákazník bude pohlížet na všechny nabídky stejně. Toto je již ale problematika marketingu. Další možností jak rizika ošetřovat, je jejich alokace. Může stejně jako diverzifikace probíhat v několika směrech, v tomto případě centralizovaně a decentralizovaně. **Alokací** rizika se obecně rozumí jeho vhodné umístění, rozmístění (ne úplný přenos). **Decentralizace** je způsob, kdy se riziko rozmístí mezi více subjektů. Např. ve všeobecných smluvních či obchodních podmínkách je možné přenést část rizika

na smluvního partnera. Při kooperaci firem např. při dodávkách stavebních prací to znamená rozdělení rizik mezi dodavatele stavby podle druhu dodávky a zadavatele zakázky. Velice známý je tento způsob z PPP projektů, které se i u nás začínají s úspěchem rozšiřovat díky předešlým dosaženým výsledkům. Konkrétně v této oblasti se jedná o oboustranně výhodný postup, protože konkrétní rizika jsou svěřena tomu subjektu, který dokáže to které riziko nejlépe řídit. Nenastanou tak vícenáklady s možnými komplikacemi při nevhodném řízení rizika subjektem, který s ním nemá zkušenost či na jeho řízení nemá dostatečné kompetence. **Centralizace** je způsob, jak rizika naopak co nejvíce soustředit, aby jejich možný dopad byl co nejmenší. Tento způsob se využívá zejména v bankovnictví a pojišťovnictví, kdy banky centralizují řízení úrokového rizika. Lze jej využít i na finančních trzích.

TRANSFER – z anglického ***přenos,*** znamená přenesení celého rizika (nebo jeho větší části) na jiný subjekt. Lze tak učinit například pojištěním určitých rizik. Na pojišťovnu je v té chvíli přeneseno plné krytí rizika v případě jeho působení, nebo jeho značné části. V obchodních vztazích je možné využít také zástavního práva jako formy zajištění pohledávky či jiného závazku. Přenesením rizika na kapitálové trhy docílíme alespoň částečného plnění za jinak rizikovou směnku, kterou můžeme prodat bance, týká se to i jiných obchodovatelných cenných papírů. Každý z nás se může setkat se situací, kdy banka požaduje pro poskytnutí úvěru ručitele, který zajišťuje žadatele. Částečně lze přenos rizik spojit s jejich ošetřováním a to právě sdílením rizika. Mírou pro zařazení je velikost přeneseného a ponechaného rizika. Přenos rizika již částečně probíhá, firma je majetkově pojištěna, míra krytí mi není známa. Z toho důvodu nemohu učinit doporučení, co v této oblasti podniknout.

TERMINATE – z anglického ***ukončit,*** vyjadřuje eliminaci rizika ukončením projektu či činnosti, které se riziko týká. V přeneseném smyslu lze mluvit i o ukončení činnosti firmy, pokud zjistí, že není jiný způsob, jak situaci spojenou s vlivem rizika řešit. Vzhledem k radikálnosti tohoto kroku není rozhodnutí o ukončení činnosti firmy jednoduché, při rozhodování je nutné vzít v úvahu všechna úskalí, která s sebou rozhodnutí přinese; a to jak rozhodnutí o zachování činnosti, tak o jejím ukončení.

1.5 Finanční riziko – finanční analýza

Finanční riziko je posuzováno na základě finanční analýzy. Finanční analýza představuje základní zdroj informací, díky kterým můžeme posoudit stav finančního zdraví podniku (tzn. hospodářské výsledky) a vytváří nezbytný předpoklad pro budoucí rozhodování o finanční stránce podniku. Účelem (a smyslem) finanční analýzy je provést s pomocí speciálních

metodických prostředků diagnózu finančního stavu podniku. Finanční stav (situace) podniku bývá často označována pojmem „finanční zdraví“ podniku [3].

Metody finanční analýzy jsou v rukách manažerů, ale i potenciálních investorů, věřitelů a analytiků nezbytným nástrojem k testování podnikové kondice, výnosnosti a **finančního rizika firem,** jejich konkurenčních schopností a pozice na trhu.

Postup finanční analýzy

Ve finanční analýze jsou uplatňovány dvě základní rozborové techniky:

- procentní rozbor,
- poměrová analýza.

Procentní rozbor je v podstatě procentní analýza účetních výkazů, která spočívá v tom, že se absolutní částky uváděné ve finančních výkazech převedou na relativní (procentické) vyjádření. Vypočítají se podíly jednotlivých položek rozvahy na aktivech a položek výkazu zisku a ztráty na výnosech (tržbách). Sestavují se výkazy „ve společném poměru“ a na nich založená analýza se označuje jako **vertikální analýza**. Procentní podíly se potom porovnávají v čase, mezipodnikově nebo s odvětvovými průměry. Porovnání ukazatelů v čase je označováno jako **horizontální analýza** (využívá řetězové a bazické indexy). Cílem horizontální analýzy tedy je, absolutně i relativně změřit intenzitu změn jednotlivých položek.

$$\textbf{Absolutní změna} = \textbf{hodnota běžného období} - \textbf{hodnota předchozího období}$$

$$\textbf{Procentuální změna} = \frac{\textbf{běžné období} - \textbf{předchozí období}}{\textbf{předchozí období}} * 100$$

Poměrová analýza využívá poměrové ukazatele vypočtené z absolutních ukazatelů (např. podíl ceny akcie k čistému zisku na 1 akcii).

Postup je následující:

- výpočet poměrových ukazatelů (ratios koeficientů) za sledovaný podnik,
- porovnání poměrových ukazatelů s odvětvovými průměry (komparativní analýza),
- hodnocení poměrových ukazatelů v čase (trendová analýza),

- hodnocení vzájemných vztahů mezi poměrovými ukazateli (v USA Du Pont analýza, v ČR pyramidová analýza),
- návrh na opatření – analýza odhaduje slabá a silná místa v podnikovém hospodaření a využívá se jako podklad pro finanční řízení, plánování a prognózování. (kožená)

1.5.1 *POMĚROVÉ FINANČNÍ UKAZATELE A KOMPARATIVNÍ (SROVNÁVACÍ) ANALÝZA*

Poměrové ukazatele (financial ratios) charakterizují vzájemný vztah mezi dvěma nebo více absolutními ukazateli pomocí jejich podílu. Lze je sestavovat jako podílové, kdy dávají do poměru část celku a celek (např. podíl VK k celkovému kapitálu), nebo jako vztahové, kdy dávají do poměru samostatné veličiny (např. poměr zisku k celkovým aktivům). Důvodem, který vedl k širokému používání poměrových ukazatelů, je skutečnost, že:

- umožňují provádět analýzu časového vývoje finanční situace dané firmy (tzv. trendovou analýzu),
- jsou vhodným nástrojem prostorové (průřezové) analýzy, tj. porovnávání více podobných firem navzájem (komparativní analýza),
- mohou být používány jako vstupní údaje matematických modelů umožňujících popsat závislost mezi jevy, klasifikovat stavy, hodnotit rizika i předvídat budoucí vývoj.

Nevýhodou je nízká schopnost vysvětlovat jevy [16].

Poměrové ukazatele se člení na:

- ukazatele likvidity,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele výkonnosti,
- ukazatele tržní hodnoty podniku.

Ukazatele likvidity

Za likvidnost se pokládá schopnost jednotlivých aktiv transformovat se rychle a bez větších ztrát na peněžní prostředky. Mezi nejvíce likvidní patří peněžní prostředky a mezi nejméně likvidní stálá aktiva např. budovy, pozemky. Za likviditu podniku se obvykle považuje poměr likvidních aktiv a výše splatných závazků podniku. Znázorňuje schopnost podniku vyrovnat své závazky v „blízké budoucnosti“. Předpokládá se, že likvidita podniku je jeho finanční rovnováha. Pokud by byl podnik trvale nelikvidní, tedy není schopen hradit své dluhy v termínech, kdy mají splatnost, je tzv. insolventní. Neboli hodnota splatných dluhů je vyšší než realizovatelná hodnota aktiv. Čím je vyšší likvidita, tím se snižuje **riziko platební**

neschopnosti. Na druhé straně se snižuje výnosnost podniku, protože peníze v hotovosti či na účtech mají velmi nízkou nebo nulovou výnosnost. Ukazatelé likvidity jsou používány k měření schopnosti firmy vyrovnat své splatné závazky. Obvykle jsou rozlišovány tři ukazatele likvidity a to běžná, rychlá a hotovostní. Závisí na složkách majetku, které jsou k výpočtu využity.

Běžná likvidita

Běžná likvidita měří platební schopnost podniku za kratší období (obvykle měsíční), v čitateli jsou veškerá oběžná aktiva, ve jmenovateli krátkodobé závazky (splatné do 1 roku). Jde o poměrně hrubý ukazatel, který je rozšířený především pro svou jednoduchost. Srovnává se odvětvovým průměrem. Optimální hodnota se pohybuje v rozmezí 1,5 – 2,5 [11].

$$\mathbf{BL} = \frac{\mathbf{OA}}{\mathbf{KZ}}$$

kde:

BL je běžná likvidita

OA jsou oběžná aktiva

KZ jsou krátkodobé závazky

Rychlá likvidita

Rychlá (pohotová) likvidita měří platební schopnost podniku po odečtení nejméně likvidní části oběžných aktiv – zásob, jejichž prodej je obvykle ztrátový. Vystihuje okamžitou platební schopnost podniku srovnáním s odvětvovým průměrem a standardními hodnotami, optimum je v rozmezí 1 – 1,5 [11].

$$\mathbf{RL} = \frac{\mathbf{OA} - \mathbf{ZÁS}}{\mathbf{KZ}}$$

kde:

OA jsou oběžná aktiva

ZÁS jsou zásoby

KZ jsou krátkodobé závazky

RL je rychlá likvidita

Hotovostní likvidita

Hotovostní (okamžitá) likvidita měří nejlépe schopnost podniku hradit své splatné závazky, označuje se také jako hotovostní poměr, jeho optimální hodnota je 0,5 [11].

$$\mathbf{HL} = \frac{\mathbf{HOT} - \mathbf{KCP}}{\mathbf{KZ}}$$

kde:

HOT je hotovost

KCP jsou krátkodobé cenné papíry

KZ jsou krátkodobé závazky

HL je hotovostní likvidita

Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele ukazují efektivnost hospodaření podniku se svými aktivy. Jestliže jich má více, než je v dané době účelné, vznikají společnosti zbytečné náklady, které jsou spojené s vázaností finančních prostředků, a kvůli tomu podnik vykazuje nižší zisk. Ovšem má-li jich na druhé straně nedostatek, snižuje tím potenciálně výhodné podnikatelské příležitosti a přichází o tržby, které by tím mohl podnik získat. Mezi nejčastěji používané ukazatele patří obrat celkových aktiv, obrat stálých aktiv, obrat zásob, doba obratu zásob, obrat pohledávek a doba obratu pohledávek.

Obrat celkových aktiv

Udává počet obrátek (tj. kolikrát se aktiva obrátí) za daný časový interval (za rok) [15]. Optimální hodnoty vychází mezi 1,6 – 2,9. Vychází-li hodnota obratu celkových aktiv menší než 1,5, měly by být zvýšeny tržby nebo prodána některá aktiva.

$$\mathbf{OCA} = \frac{\mathbf{T}}{\mathbf{A}}$$

kde:

OCA je obrat celkových aktiv

T jsou tržby (za rok)

A jsou celková aktiva

Obrat stálých aktiv

Je převráceným ukazatelem relativní vázanosti stálých aktiv, a tudíž trpí stejnými nedokonalostmi. Má význam při rozhodování o tom, zda pořídit další produkční investiční majetek. Nižší hodnota ukazatele než průměr v oboru je signálem pro výrobu, aby zvýšila využití výrobních kapacit, a pro finanční manažery, aby omezili investice firmy [17].

$$\mathbf{OSA} = \frac{\mathbf{T}}{\mathbf{A}}$$

kde:

OSA je obrat stálých aktiv

T jsou tržby (za rok)

A jsou stálá aktiva

Obrat zásob

Obrat zásob udává, kolikrát je daná položka aktiv za jeden rok prodána a opět uskladněna. Pokud tento ukazatel vychází příznivý (vyšší), než je jeho oborový průměr, znamená to, že daný podnik nemá zbytečné nelikvidní zásoby [16].

$$\mathbf{OZ} = \frac{\mathbf{T}}{\mathbf{ZAS}}$$

kde:

OZ je obrat zásob

T jsou tržby (za rok)

ZÁS jsou zásoby

Doba obratu zásob *(vychází ve dnech)*

Ukazuje průměrný počet dnů, kdy jsou zásoby vázány v podnikání, až do doby jejich spotřeby nebo do doby jejich prodeje. Čím je výsledek menší, tím rychleji se zásoby obracejí. Podnik tak hospodaří se svými zásobami efektivněji.

$$\mathbf{DOZ} = \frac{\mathbf{ZAS}}{\mathbf{T}\ /360}$$

kde:

DOZ je doba obratu zásob

T jsou tržby (za rok)

ZÁS jsou zásoby

Obrat pohledávek

Obratovost pohledávek je formulována poměrem tržeb k pohledávkám. Stanovuje počet obrátek (transformací) pohledávek na hotovost.

$$\mathbf{OP} = \frac{\mathbf{T}}{\mathbf{POHL}}$$

kde:

OP je obrat pohledávek

T jsou tržby (za rok)

POHL jsou pohledávky

Doba obratu pohledávek (vychází ve dnech)

Doba obratu pohledávek vyjadřuje dobu, která uplyne ode dne vystavení faktury odběratelům až po příjem peněžních prostředků [13, str.27]. Opět platí čím je tato doba kratší, tím je to pro podnik lepší.

$$DOP = \frac{POHL}{T/360}$$

kde:

DOP je doba obratu pohledávek

T jsou tržby (za rok)

POHL jsou pohledávky

Ukazatele zadluženosti

Oznamují, jaký je vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování firmy. Dále určují, v jakém rozsahu firma používá k financování dluhy, tedy zadluženost firmy. Nárůst zadluženosti může vést k celkové **nestabilitě** a tím i k vyšší tržní hodnotě firmy, ale současně **zvyšuje riziko finanční nestability**.

Ukazatel věřitelského rizika (celková zadluženost)

Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje v rozmezí 40 – 60%. Při hodnocení tohoto ukazatele se rozcházejí zájmy vlastníků a věřitelů. Vlastníci mají zájem na vyšší míře zadlužení, protože nízké hodnoty snižují výnosnost kapitálu. Věřitelé mají naopak zájem na nižší míře zadlužení, protože vysoký podíl cizího kapitálu signalizuje zvyšující se riziko podnikání [11].

$$\mathbf{VR} = \frac{\mathbf{CZ}}{\mathbf{A}}$$

kde:

VR je věřitelské riziko

CZ jsou celkové závazky

A jsou aktiva

Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí vypovídá o tom, do jaké míry jsou úroky kryty ziskem. Čím vyšší hodnoty ukazatele účetní jednotka dosahuje, tím je její finanční stabilita pevnější [13, str.29].Za vyhovující hodnoty se považují hodnoty v rozsahu 3 – 6.

$$ÚK = \frac{EBIT}{Ú}$$

kde:

ÚK je úrokové krytí

EBIT je zisk před úroky a zdaněním

Ú jsou placené úroky

Pozn.: Do čitatele lze dosadit místo EBITu provozní hospodářský výsledek (tj. část zisku, která je vyprodukovaná provozní činností podniku).

Ukazatele výnosnosti (rentability, ziskovosti)

Rentabilita neboli ziskovost náleží k ukazatelům finanční analýzy, kterým je věnována největší pozornost. Tyto ukazatelé porovnávají zisk s velikostí zdrojů, jenž byl vynaložen na tvorbu tohoto zisku. Jsou využívány, aby byla posouzena intenzita využívání, reprodukce, zhodnocení kapitálu podniku. Do tohoto vztahu jsou obvykle kladeny dvě veličiny. V čitateli se nacházejí většinou tokové a ve jmenovateli stavové (kapitál) či tokové veličiny (tržby).

ROE – rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje, jak efektivně podnik využívá vlastní kapitál, který do podniku vložili podílníci. Díky tomuto ukazateli mohou zjistit, zda jim kapitál přináší dostatečný výnos, když ho porovnají s rizikem dané investice.

$$ROE = \frac{EAT}{VK}$$

kde:

ROE je rentabilita vlastního kapitálu

EAT je čistý zisk po zdanění

VK je vlastní kapitál

ROA – rentabilita celkových aktiv

ROA poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financována[15, str.30].

$$ROA = \frac{EBIT}{A}$$

kde:

ROA je rentabilita celkových aktiv

EBIT je zisk před úroky a zdaněním

A jsou aktiva

ROS – rentabilita tržeb

Charakterizuje zisk vztažený k tržbám. Tržby ve jmenovateli představují tržní ohodnocení výkonů firmy za určité časové období (rok, měsíc, týden, den)[17, str.30]. Výsledek stanovuje, kolik korun zisku přinesla společnosti jedna koruna tržeb.

$$\mathbf{ROS} = \frac{\mathbf{EAT}}{\mathbf{T}}$$

kde:

ROS je rentabilita tržeb

EAT je čistý zisk po zdanění

T jsou tržby

ROCE – rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu

Výnosnost veškerého investovaného kapitálu měří ukazatel ROCE, v čitateli je zisk, který by podnik vyprodukoval, kdyby byl plně financován vlastním kapitálem. Ve jmenovateli je kapitál, pro který musí být vyprodukován zisk. Tento ukazatel měří výnosnost podniku bez ohledu na jeho finanční strukturu a využívá se zejména ve veřejně prospěšných podnicích [11, str.32].

$$\mathbf{ROCE} = \frac{\mathbf{EBIT}}{\mathbf{VK} + \mathbf{DZ}}$$

kde:

ROCE je rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu

EBIT je zisk před úroky a zdaněním

VK je vlastní kapitál

DZ jsou dlouhodobé závazky

Ukazatele produktivity práce

Produktivita práce zaměstnanců a celé firmy je důležitá pro každou společnost ať už velkou, střední nebo malou. Produktivita práce se měří určitými ukazateli, podle kterých je možné ovlivňovat její úroveň. Tato skupina ukazatelů sleduje výkonnost podniku ve vztahu k nákladům na zaměstnance.

Osobní náklady k přidané hodnotě vyjadřují jaká část hodnoty, která je generována firmou, připadá na náklady na platy zaměstnanců, pojištění atd. Čím je tento % ukazatel nižší,

tím menší část, vyprodukovaná firmou, připadá na platy zaměstnanců. Pokud tento ukazatel roste, je důležité se zaměřit na to proč?

$$\text{Osobní náklady k přidané hodnotě} = \frac{\text{osobní náklady}}{\text{přidaná hodnota}}$$

Produktivita práce z přidané hodnoty je ukazatel, který zachycuje výkonnost společnosti ve vztahu k nákladům na mzdy zaměstnanců. Pokud je tento ukazatel nižší než oborový průměr, měl by management firmy přikročit k analýze a rozboru pracovních podmínek a samotného pracovního postupu a připravit se na případnou změnu těchto podmínek a pracovních postupů.

$$\text{Produktivita práce z přidané hodnoty} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{počet pracovníků}}$$

Produktivita práce z tržeb je ukazatel, který udává, jak vysoké byly tržby (v tis. Kč) na zaměstnance za zvolený časový interval. V současné době se tento interval pohybuje v rozpětí 360-840 tis. Kč.

$$\text{Produktivita práce z tržeb} = \frac{\text{tržby}}{\text{počet pracovníků}}$$

Průměrná mzda roční a měsíční je ukazatel, který hodnotí vývoj průměrné roční a měsíční mzdy v podniku. Jedná se o propočet průměrné mzdy připadající na jednoho zaměstnance. Pozitivní je růst ukazatele v časové řadě.

$$\text{Průměrná mzda} - \text{roční} = \frac{\text{mzdové náklady}}{\text{počet pracovníků}}$$

$$\text{Průměrná mzda} - \text{měsíční} = \frac{\text{mzdové náklady}/12}{\text{počet pracovníků}}$$

2 PODNIK ERGO SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM

2.1 Popis podniku

Základní údaje

Název firmy:	ERGO společnost s ručením omezeným
Sídlo firmy:	Trnavská čp. 50, 56942 Chornice
Zápis do Obchodního rejstříku:	23. 12. 1991
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Identifikační číslo:	150 36 952

Předmět podnikání:

- zemědělská výroba a zpracování zemědělských a lesních surovin a výkon práva myslivosti,
- zámečnictví,
- klempířství,
- provozování čerpacích stanic,
- pivovarnictví a sladovnictví,
- pěstitelské pálení,
- výroba nápojů,
- velkoobchod,
- opravy silničních vozidel,
- kovoobráběčství,
- nakládání s odpady,
- výroba a úprava kvasného lihu,
- zemědělská výroba,
- rostlinná výroba,
- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a další.

Základní kapitál:	250000,- Kč
Společníci:	Ing. Rudolf Korbel
	Ing. Jaroslav Šustr
	Ing. Vítězslav Antošovský
	Jiří Vašík
	Václav Popelka

2.2 Historie podniku

Firma ERGO byla založena 23. prosince 1991 jako společnost s ručením omezeným. Na podnikání společnosti se účastní pět společníků se stejným podílem na základním jmění. Statutárním orgánem společnosti, který řídí činnost a jedná jejím jménem, byli v roce 2011 tři jednatelé. Sídlo společnosti je v bývalém areálu JZD ROVNOST Chornice, ulice Trnavská čp. 50, okres Svitavy, kraj Pardubický.

Na začátku podnikání měli pouze opravárenskou dílnu, sklad náhradních dílů a kolem 100 ha orné půdy, kde se pěstovali hlavně obiloviny, jako pšenice, ječmen, řepka a cukrová řepa. V roce 1998 zakoupili stádo hovězího dobytka,(masné plemeno Hereford), které je celoročně na pastvinách. V roce 2000 rozšířili svoji činnost o výrobu pivovarského sladu, protože zakoupili bývalý areál pivovaru v Jevíčku včetně budov. Bohužel zařízení na výrobu piva se již nedalo uvést do provozu. V budově pivovaru je stáčírna ovocných limonád a dvě nové kolony na pálení ovocných destilátů. Do konce roku 2008 provozovali čerpací stanici LPG v Linharticích, ale odkloněním hlavní komunikace mimo Moravskou Třebovou se stal provoz neekonomický a museli tuto stanici uzavřít. V roce 1996 rozšířili svoji činnost o výrobu strunových sekaček, kterou odkoupili od firmy ASTRA DIU Jevíčko, která tyto sekačky vyráběla bezmála 15 let, a měly a mají mnohaletou tradici v Čechách i na Slovensku.

Roční celkový čistý obrat na všech střediscích výroby a prodeje činil v loňském roce 87069 tis. Kč, spotřeba elektrické energie 78 290 kWh a plynu 22790 m3.

2.3 Struktura podniku

Schéma organizační struktury:

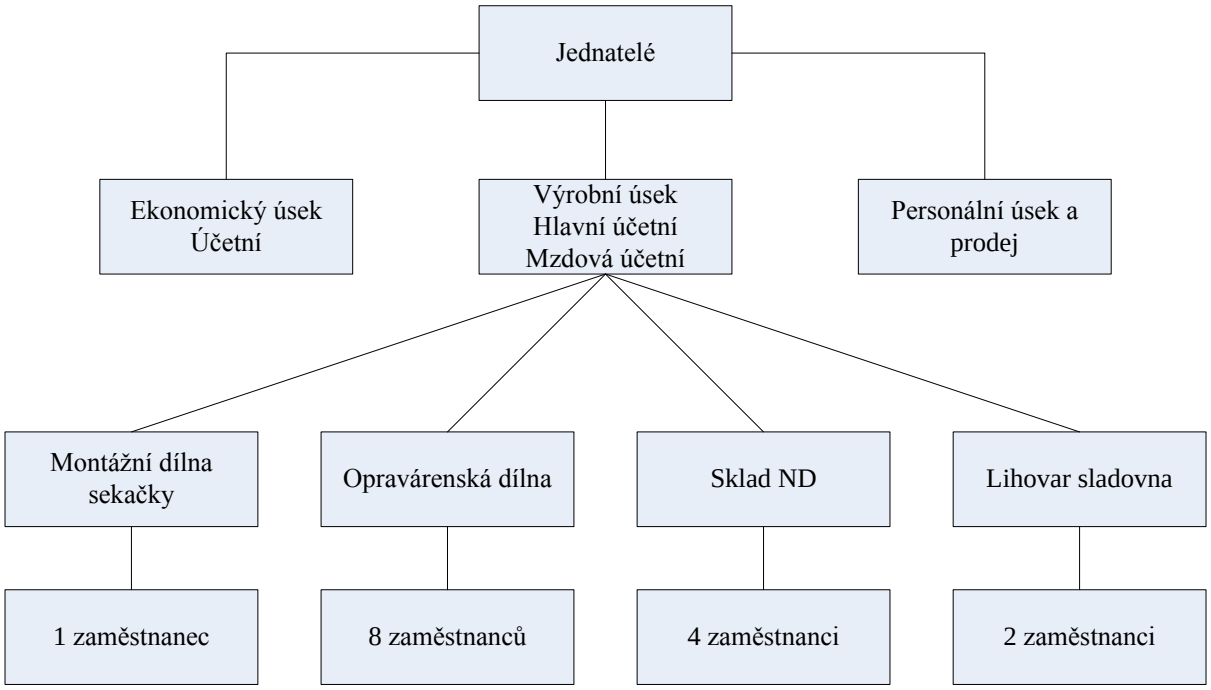

Obrázek 3: Organizační struktura firmy ERGO

Zdroj:vlastní zpracování

Organizační struktura firmy ERGO je tvořena útvary a vzájemnými vztahy mezi nimi, kdy mluvíme o nadřízenosti, podřízenosti a rovnocennosti. Jedná se o formální organizační strukturu, kde platí dané předpisy, směrnice, organizační řád firmy a každý zaměstnanec má svoje místo. Podle výše uvedeného schématu organizační struktury firmy ERGO se jedná o 3. stupňový systém řízení.

- 3. stupeň – nejvyšší - jsou jednatelé firmy, kteří se společně podílí na zpracování finanční strategie firmy, střednědobých a dlouhodobých finančních plánů, controllingu a hodnocení naplňování podnikatelských záměrů. V jejich plné kompetenci je zastupování při veškerých obchodních jednáních.
- 2. stupeň – přímí podřízení jednatelům firmy, kteří zabezpečují provoz a plnění zadaných úkolů na jednotlivých střediscích výroby a prodeje.
- 3. stupeň – zaměstnanci zařazeni na střediscích, kteří přímo podléhají vedoucím (mistrům) na 2. stupni řízení a plní zadané úkoly správně a včas, ale tak aby to nebylo v rozporu s bezpečností a ochranou zdraví při práci.

Pokud se zaměříme na organizační typ firmy ERGO, jde o liniový typ, kde každý pracovník je bezprostředně podřízený jen jedinému nadřízenému a plní jeho příkazy.

K 31. 12. 2011 ERGO s.r.o. zaměstnává 22 zaměstnanců, z toho 1 zaměstnance s průkazem ZTP.

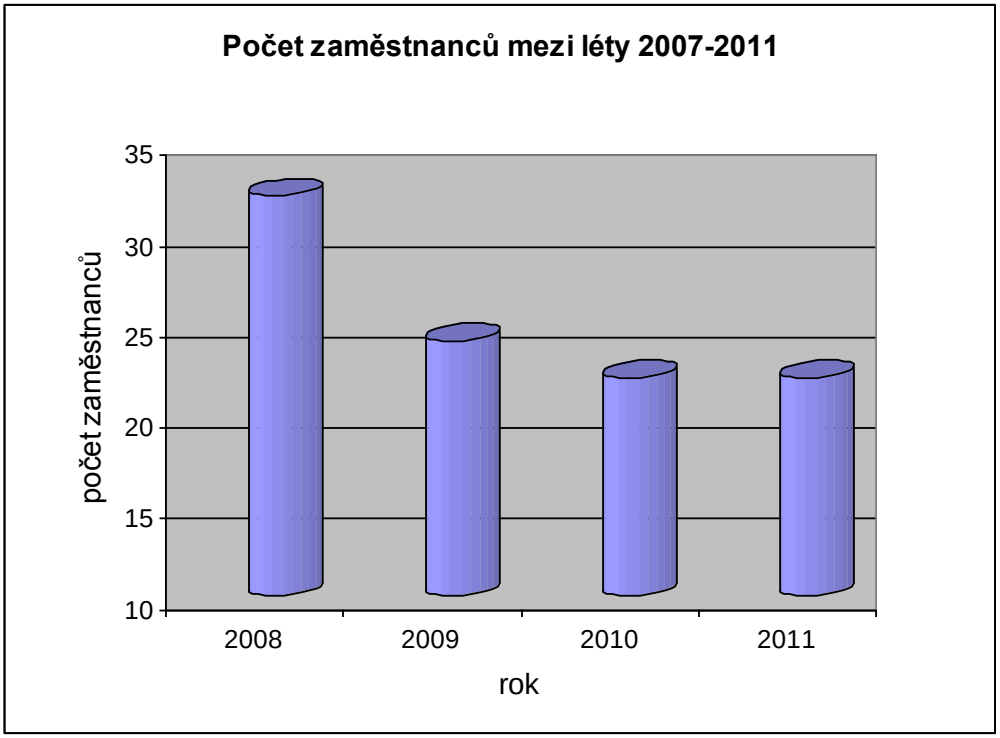

Obrázek 4: Počet zaměstnanců mezi léty 2007 – 2011

Zdroj: vlastní zpracování

Stavy zaměstnanců ve sledovaném období klesaly, což bylo zapříčiněno ukončením provozu čerpací stanice v Linharticích, poklesem prodeje strunových sekaček a ukončením sezonních prací na středisku sladovna.

V sídle společnosti se nachází veškeré vedení, které zahrnuje úsek ředitele, obchodní úsek, výrobní úsek, ekonomický úsek a technický úsek. Jednatelem společnosti je Ing. Rudolf Korbel, obchodním ředitelem Ing. Jaroslav Šustr.

2.4 Hlavní činnosti podniku

Výroba a prodej sekaček

Jednou z dílčích činností této malé firmy je výroba a prodej strunových elektrických sekaček. Plánování celé výroby začíná již počátkem roku, kdy si vedoucí dílny na základě statistických údajů z předchozího roku, vytvoří přesný plán výroby a nákupu materiálu na každý měsíc. Při výpočtu vznikají výrobní zakázky na jednotlivé vyráběné komponenty a současně také nákupní zakázky na materiály, potřebné pro zajištění výroby. Všechny

zakázky tvoří výhledový plán (na horizont posledního termínu dodání z požadavků); zakázky schválené a uvolněné do výroby vytváří operativní plán (obsahuje už rozpracované zakázky a zakázky právě zadávané do výroby). Kromě požadavků, vycházejících z odbytu, jsou podkladem pro plánování také tzv. nezávislé požadavky, které se do systému vkládají bez vazby na odbytové požadavky. Může to být například požadavek na výrobu na sklad bez určení konečného odběratele. Kontrola plánu spočívá v prověrce včasnosti uvolnění výrobní zakázky do výroby, výdeje potřebných komponent a materiálů a kontrole odvádění jednotlivých operací až po odvedení hotového polotovaru - finálního výrobku. Kapacitní bilance, vycházející z kapacity na malé montážní dílně a celkových požadavků z plánu výroby, je rozplánována na měsíce anebo týdny. Odvádění ukončených operací se projevuje jako snížení požadovaných kapacit. Na každou zakázku existuje dokumentace a podle předem stanovených výkonových norem je výroba uskutečňována. Samotnou výrobu zabezpečují dva stálí zaměstnanci a ti se řídí podle stanovené výrobní zakázky. Na každou provedenou práci obdrží rozpisku materiálu výdeje ze skladu a po skončení pracovní směny odevzdávají mzdový list. Odvádění kusů na jednotlivých výrobních operacích okamžitě ovlivňuje hodnotu zůstatkového množství materiálu, polotovarů nebo výrobků na skladě a je zároveň vstupem do evidence jednicových mezd. Při uvolnění zakázky do výroby se veškeré požadavky automaticky generují do centrální evidence skladu, kde vedoucí mistr dále vytváří podklady pro objednávání chybějícího zboží a materiálu a provádí fakturaci došlých objednávek. Vystavené faktury jsou dále předávány na expediční místo a jsou zasílány ke konečnému zákazníkovi. Každá vyřízená objednávka se automaticky přesouvá do archívu.

Opravárenská dílna

Provoz na opravárenské dílně je řízen operativně. Velice důležitá v tomto směru je strategie, protože kolem existuje několik takových dílen a v dnešní době je rozhodující cena a kvalita provedené práce. Na dílně je zaměstnáno 8 zaměstnanců, kteří jsou odměňováni v hodinové sazbě.

Sklad náhradních dílů

Sklad náhradních dílů, který byl přebudován z bývalého velkokapacitního seníku, zabývá se prodejem náhradních dílů na traktory a zemědělské stroje, a dnes je náš sortiment tak široký, že se nabízí i ostatní zboží, běžně dostupné v železářství. Velkým přínosem pro firmu je pneuservis, který má celoroční vytížen.

Lihovar a sladovna

Sladování potravinářského ječmene je celoroční záležitostí a odvíjí se od předem podepsaných smluv s odběrateli. Pěstitelské pálení je sezonní záležitostí.

2.5 Hospodaření podniku

Jak lze vidět na obrázku 5, hospodaření podniku bylo velice příznivé v roce 2008, došlo ke zvýšení obratu – tržeb za prodej vlastních výrobků, služeb a zboží. Největší podíl na tomto růstu měla stabilizace výroby a prodeje sladu a obchod s řepkou a obilovinami. Další faktorem byly cenové změny v prodeji pohonných hmot. V dalších letech se výrazně začíná projevovat nastupující finanční krize. Na pokles tržeb mělo také výrazný vliv ukončení činnosti čerpací stanice v Linharticích a koncem roku 2009 sladování ječmene.

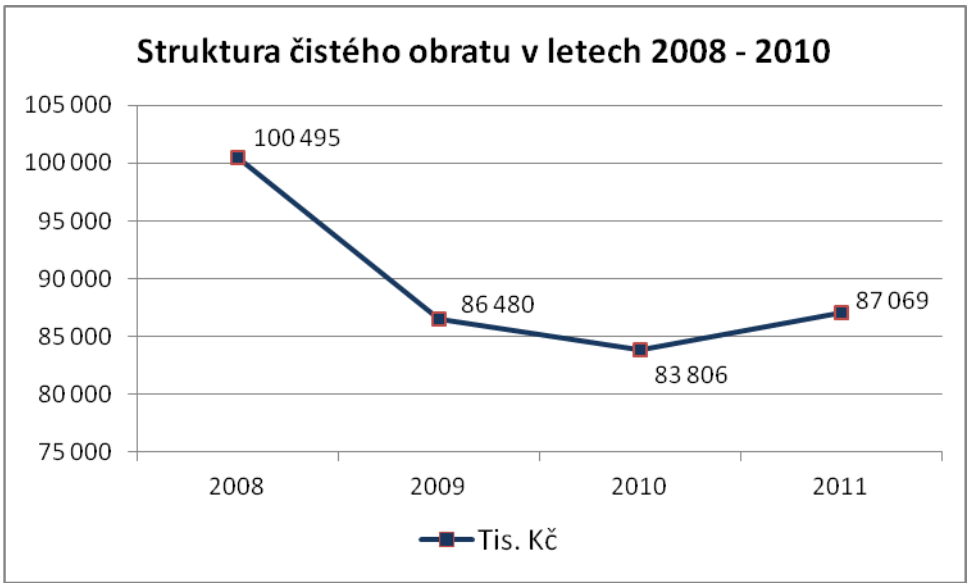

Obrázek 5: Struktura čistého obratu v letech 2008 - 2010

Zdroj: vlastní zpracování

2.6 Ekonomická analýza podniku

Tato kapitola se zaměřuje na vytvoření finanční analýzy hospodaření podniku ERGO, která vychází ze základních účetních výkazů. Analýza je rozdělena do 2 částí. První část se zaměřuje na horizontální a vertikální analýzu a druhá část analyzuje poměrové ukazatele a ukazatel produktivity práce Výsledky analýzy umožní najít možná rizika společnosti.

2.6.1 *HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ ANALÝZA*

Horizontální a vertikální analýza finančních výkazů společnosti patří k nejjednodušším nástrojům hodnocení ekonomické situace firmy. Oba postupy umožňují vidět údaje z účetních výkazů v určitých souvislostech. Sumy v následujících tabulkách jsou uvedeny v tis. Kč.

Horizontální analýza rozvahy

Tabulka 1 zobrazuje horizontální analýzu aktiv v jednotlivých hospodářských letech (2008/2009 – 2010/2011). Jedná se o vyjádření absolutní změny jednotlivých položek aktiv oproti minulému hospodářskému roku. V tabulce 1 je možno vidět jak kladné změny, tedy přírůstky jednotlivých položek, tak i záporné změny, tedy úbytky jednotlivých položek aktiv.

Tabulka 1: Horizontální analýza aktiv v absolutním a relativním vyjádření v letech 2008-2011 [tis. Kč]

			08/09		09/10		10/11	
ozn.	aktiva	pol.	abs. (v tis.Kč)	rel. (v %)	abs. (v tis.Kč)	rel. (v %)	abs. (v tis.Kč)	rel. (v %)
	Aktiva celkem	1	-1523	-4,69	-2191	-7,08	-158	-0,55
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00
B.	Dlouhodobý majetek	3	86	0,82	-729	-6,93	-560	-5,72
B.II	Dlouhodobý hmotný majetek	13	86	0,84	-729	-7,08	-560	-5,85
B.II. 1	Pozemky	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2	Stavby	15	-87	-1,21	-357	-5,04	-359	-5,33
3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	419	33,15	-372	-22,10	-433	-33,03
7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	-246	-100,00	0	0,00	232	232,00
B. III	Dlouhodobý finanční majetek	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00
B. III.1	podíly v ovládaných a řízených osobách	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00
C.	Oběžná aktiva	31	-1322	-6,20	-1240	-6,20	504	2,69
C. I	Zásoby	32	204	2,82	-1209	-16,28	-1029	-16,55
C. I. 1	Materiál	33	-1221	-53,88	-159	-15,22	-58	-6,55
C.I. 3	Výrobky	35	1126	65,47	-1444	-50,74	-97	-6,92
C.I. 5	Zboží	37	299	9,24	394	11,14	-874	-22,24
C. III	Krátkodobé pohledávky	48	-1290	-10,05	-201	-1,74	322	2,84
C. III.1	Pohledávky z obchodních vztahů	49	-1614	-13,39	285	2,73	614	5,72
C.III. 2	Pohledávky-ovládající a řídící osoba	50	-476	-100,00	0	0,00	0	0,00
C.III. 6	Stát-daňové pohledávky	54	426	0,00	-175	-41,08	-251	-100,00
C.III. 7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	-115	-42,44	-28	-17,95	-49	-38,28
C.III. 8	Dohadné účty aktivní	56	289	963,33	-283	-88,71	-11	-30,56
C.III. 9	Jiné pohledávky	57	200	0,00	0	0,00	18	9,00
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	58	-236	-18,72	170	16,59	1211	101,34
C.IV. 1	peníze	59	-204	-49,04	-38	-17,92	63	36,21
C.IV. 2	Účty v bankách	60	-32	-3,79	208	25,58	1148	112,44
D.I.	Časové rozlišení	63	-287	-39,86	-222	-51,27	-102	-48,34
D.I. 1	Náklady příštích období	64	-314	-43,61	-224	-55,17	-88	-48,35
D.I. 3	Příjmy příštích období	66	27	0,00	2	7,41	-14	-48,28

Zdroj: vlastní zpracování

Ve sledovaném období dochází k postupnému snižování aktiv. Největší měrou se na snížení aktiv podílí snížení dlouhodobého hmotného majetku, krátkodobých pohledávek a oběžných aktiv. Snížení krátkodobých pohledávek lze považovat za pozitivní trend. Nevymožené pohledávky mají na firmu negativní dopad a firma se dostává do druhotné platební neschopnosti. Snížení oběžných aktiv je způsobeno především snížením zásob. Ke snižování zásob firma přistoupila kvůli poklesu odbytu primárního výrobku – sekaček.

Snížení dlouhodobého hmotného majetku bylo vyvoláno prodejem LPG stanice v Linharticích. Z tohoto pohledu není nutné považovat snižování aktiv za riziko podniku.

Tabulka 2: Horizontální analýza pasiv v absolutním a relativním vyjádření v letech 2008-2011 [tis. Kč]

			08/09		09/10		10/11	
ozn.	pasiva	pol.	abs. (v tis.Kč)	rel. (v %)	abs (v tis.Kč)	rel. (v %)	abs.(v tis.Kč)	rel.(v %)
	Pasiva celkem	67	-1523	-4,69	-2191	-7,08	-158	-0,55
A.	Vlastní kapitál	68	-515	-6,99	-408	0,00	261	0,00
A.I.	Základní kapitál	69	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A.II.	Kapitálové fondy	73	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A.III.	Rezervní fond, nedělit.a ostatní fondy	78	627	16,26	-11	-0,25	-73	-1,63
A.III.1	Zákonný rezervní fond	79	501	16,39	0	0,00	0	0,00
2.	Statutární a ostatní fondy	80	126	15,77	-11	0,00	-73	0,00
A.IV.	Výsledek hospodaření z minulých let	82	0	0,00	0	0,00	-343	0,00
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účet.období	84	-1142	-95,48	-397	-735,19	677	-197,38
B.	Cizí zdroje	85	-886	-3,56	-1761	-7,34	-404	-1,82
B.I.	Rezervy	86	0	0,00	0	0,00	0	0,00
B.II.	Dlouhodobé závazky	91	-361	-5,58	-102	-1,67	2	0,03
B.II.9.	Jiné závazky	100	-311	-4,95	-30	-0,50	1	0,02
B.II.10.	Odložený daňový závazek	101	-50	-27,03	-72	-53,33	1	1,59
B.III.	Krátkodobé závazky	102	-525	-5,05	-1659	-16,80	-406	-4,94
B.III.1.	Závazky o obchodních vztazích	103	-269	-4,80	-638	-11,97	-454	-9,67
4.	Závazky ke společníkům	106	-54	-38,57	15	17,44	-35	-34,65
5.	Závazky k zaměstnancům	107	-166	-34,73	10	0,00	15	0,00
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení	108	-146	-37,73	13	5,39	-7	-2,76
7.	Stát-daňové závazky a dotace	109	-476	-40,93	-360	-52,40	527	161,16
8.	Krátkodobé přijaté závazky	110	-107	-62,57	-1	-1,56	-63	-100,00
11.	Jiné závazky	113	692	28,12	-697	-22,11	-389	-15,84
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	114	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116	0	0,00	0	0,00	0	0,00
C.I.	Časové rozlišení	118	-122	-50,21	-22	-18,18	-15	-15,15
C.I.1.	Výdeje příštích období	119	-122	-50,21	-22	-18,18	-15	-15,15
C.I.2.	Výnosy příštích období	120	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Zdroj: vlastní zpracování

Snížení pasiv je vyvoláno především snížením krátkodobých a dlouhodobých závazků. Snížením krátkodobých závazků firma lépe stabilizuje svoji pozici a zlepšuje svoji situaci v druhotné platební neschopnosti.

Tabulka 3: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v absolutním a relativním vyjádření v letech 2008-2011 [tis. Kč]

			08/09		09/10		10/11	
ozn.		pol.	abs. (v tis.Kč)	rel. (v %)	abs. (v tis.Kč)	rel. (v %)	abs. (v tis.Kč)	rel. (v %)
I.	Tržby za prodej zboží	1	-3934	-6,18	7621	12,76	4189	6,22
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	-4238	-7,18	7565	0,00	3894	0,00
+	Obchodní marže	3	304	6,59	56	1,14	295	5,93
II.	Výkony	4	-8857	-26,86	-8827	-36,60	-1116	-7,30
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	-11891	-33,97	-6400	-27,69	-2540	-15,20
II.2.	změna stavu zásob vlastní činnosti	6	2948	-145,22	-2468	-268,85	1301	-83,94
II.3.	Aktivace	7	86	0,00	41	47,67	123	96,85
B.	Výkonová spotřeba	8	-8079	-29,16	-7732	-39,39	-1544	-12,98
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	9	-7292	-36,39	-6052	-47,48	40	0,60
B.2.	Služby	10	-787	-10,26	-1680	-24,41	-1584	-30,45
+	Přidaná hodnota	11	-474	-4,80	-1039	0,00	723	0,00
C.	Osobní náklady	12	-937	-9,11	-2131	-22,80	120	1,66
C.1.	Mzdové náklady	13	-523	-6,87	-1716	-24,20	99	1,84
C.2.	Odměny členům orgánu společnosti a družstva	14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
C.3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravot.pojištění	15	-416	-15,98	-396	-18,10	25	1,40
C.4.	Sociální náklady	16	2	3,08	-19	-28,36	-4	-8,33
D.	Daně a poplatky	17	28	11,24	-79	-28,52	101	51,01
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	132	15,19	47	4,70	-189	-18,03
III.	Trby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálů	19	-2486	-69,21	-283	-25,59	-231	-28,07
III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	-624	-63,48	-179	-49,86	-180	-100,00
III.2.	Tržby z prodeje materiálu	21	-1862	-71,37	-104	-13,92	-51	-7,93
F.	Zůstatková cena prodaného DHM	22	-1878	-85,25	15	4,62	-32	-9,41
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	-645	-100,00	0	0,00	0	0,00
F.2.	Prodaný materiál	24	-1233	-79,14	15	4,62	-32	-9,41
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek	25	2780	-99,18	46	-200,00	-1205	-5239,13
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	1077	424,02	-967	-72,65	420	115,38
H.	Ostatní provozní náklady	27	-29	-6,05	23	5,11	1274	269,34
*	Provozní výsledek hospodaření	30	-1979	-80,81	-210	-44,68	843	324,23
VII:	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33	200	0,00	-200	-100,00	0	0,00
X.	Výnosové úroky	42	-1	-50,00	-1	-100,00	0	0,00
N.	Nákladové úroky	43	-144	-18,60	-37	-5,87	65	10,96
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	-13	-44,83	-16	-100,00	0	0,00
O.	Ostatní finanční náklady	45	2	4,00	30	57,69	-42	-51,22
*	Finanční výsledek hospodaření	48	328	-41,36	-210	45,16	-23	3,41
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	49	-509	-110,65	-23	46,94	143	-198,61
Q.1.	Splatná	50	-501	-99,80	-1	-100,00	70	0,00

Q.2.	Odložená	51	-8	19,05	-22	44,00	73	-101,39
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	-1142	-95,48	-397	-735,19	677	-197,38
XIII:	Mimořádné výnosy	53	0	0,00	0	0,00	0	0,00
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	0	0,00	0	0,00	0	0,00
***	Výsledek hospodaření za účetní období	60	-1142	-95,48	-397	-735,19	677	-197,38
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	-1651	-99,70	-420	-8400,00	820	-197,59

Zdroj: vlastní zpracování

Vertikální analýza

Tabulky 4 a 5 znázorňují vertikální analýzu rozvahy u aktiv a pasiv. Tabulka 6 znázorňuje vertikální analýzu výkazu zisku a ztrát. Představují tak procentuální složení jednotlivých položek výkazů.

Tabulka 4: Vertikální analýza rozvahy – aktiva (v %).

označení	Aktiva	Pol.	VA 2008	VA 2009	VA 2010	VA 2011
	Aktiva celkem	1	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	3	32,14%	34,00%	34,05%	32,28%
B.II	Dlouhodobý hmotný majetek	13	31,45%	33,28%	33,28%	31,51%
B.II.1.	Pozemky	14	4,71%	4,94%	5,32%	5,35%
2.	Stavby	15	22,09%	22,90%	23,40%	22,28%
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	3,89%	5,44%	4,56%	3,07%
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	0,76%	0,00%	0,00%	0,81%
B.III	Dlouhodobý finanční majetek	23	0,68%	0,72%	0,77%	0,78%
B.III.1	podíly v ovládaných a řízených osobách	24	0,32%	0,34%	0,37%	0,37%
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	0,36%	0,38%	0,41%	0,41%
C.	Oběžná aktiva	31	65,65%	64,60%	65,21%	67,34%
C.I	Zásoby	32	22,24%	23,99%	21,62%	18,14%
C.I.1	Materiál	33	6,98%	3,38%	3,08%	2,89%
C.I.3	Výrobky	35	5,30%	9,19%	4,87%	4,56%
C.I.5	Zboží	37	9,97%	11,42%	13,66%	10,68%
C.III	Krátkodobé pohledávky	48	39,52%	37,30%	39,44%	40,78%
C.III.1	Pohledávky z obchodních vztahů	49	37,13%	33,74%	37,30%	39,66%
C.III.2	Pohledávky-ovládající a řídící osoba	50	1,47%	0,00%	0,00%	0,00%
C.III.6	Stát-daňové pohledávky	54	0,00%	1,38%	0,87%	0,00%
C.III.7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	0,83%	0,50%	0,45%	0,28%
C.III.8	Dohadné účty aktivní	56	0,09%	1,03%	0,13%	0,09%
C.III.9	Jiné pohledávky	57	0,00%	0,65%	0,70%	0,76%
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	58	3,88%	3,31%	4,15%	8,41%
C.IV.1	Peníze	59	1,28%	0,68%	0,60%	0,83%
C.IV.2	Účty v bankách	60	2,60%	2,63%	3,55%	7,58%
D.I.	Časové rozlišení	63	2,22%	1,40%	0,73%	0,38%
D.I.1	Náklady příštích období	64	2,22%	1,31%	0,63%	0,33%
D.I.3	Příjmy příštích období	66	0,00%	0,09%	0,10%	0,05%

Zdroj: vlastní zpracování

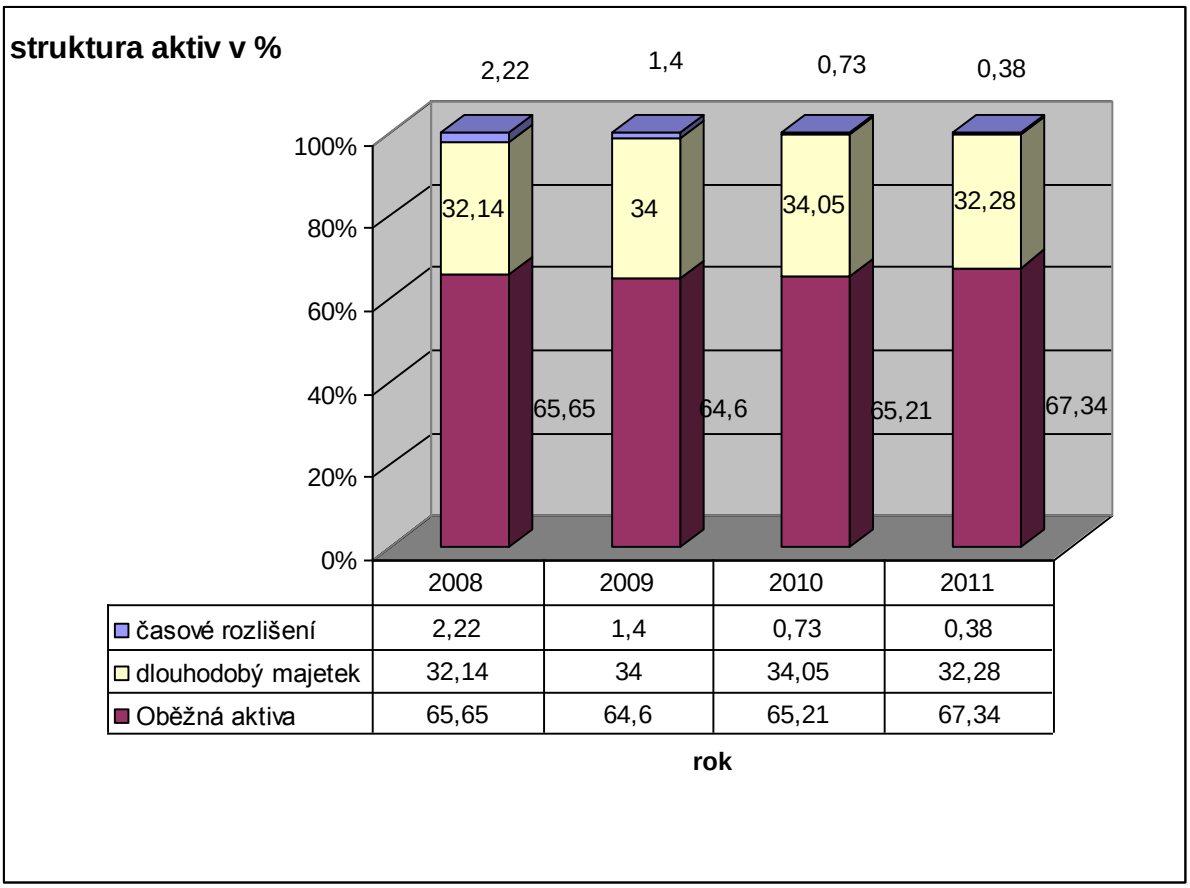

Obrázek 6: Struktura aktiv

Zdroj: vlastní zpracování

Ze struktury aktiv vyplývá (obrázek 6), že oběžná aktiva převyšují stálá aktiva tzn., že většina aktiv podniku jsou v likvidní formě. Podnik lze tedy považovat za kapitálově lehký podnik. Lze říci, že aktiva jsou ve sledovaném období tvořena v průměru z 33,12% stálými aktivy, která se v průběhu období v zásadě nemění, z 65,7% oběžnými aktivy a z 1,18% ostatními aktivy, přičemž v roce 2011 se stálá aktiva podílela v nejmenší míře z 32,28% na majetkové struktuře společnosti a oběžná aktiva se podílela nejvíce 76,34%. Nejvyšší podíl na celkových aktivech z položek oběžných aktiv mají zásoby a to v rozmezí 18,14% až 22,34%. Na této položce se zásoby materiálu a výrobků podílejí zhruba stejnou měrou, větší část tvoří zboží. Další významnou položku tvoří krátkodobé pohledávky (v rozmezí 37,30% - 40,78%) a krátkodobý finanční majetek (v rozmezí 3,31% - 8,41%), který v roce 2011 významně vzrost, což bylo způsobeno navýšením vlastního kapitálu. Jedná se tedy o celkem vyrovnaný stav v průběhu celého sledovaného období.

Tabulka 5: Vertikální analýza rozvahy – pasiva (v tis. Kč)

Označ	Pasiva	pol	2008	2009	2010	2011	VA 2008	VA 2009	VA 2010	VA 2011
	Pasiva celkem	67	32476	30953	28762	28604	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
A.	Vlastní kapitál	68	7364	6849	6441	6702	22,68%	22,13%	22,39%	23,43%
A.I.	Základní kapitál	69	250	250	250	250	0,77%	0,81%	0,87%	0,87%
A.II.	Kapitálové fondy	73	2063	2063	2063	2063	6,35%	6,66%	7,17%	7,21%
A.III.	Rezervní fond,nedělit.a ostatní fondy	78	3855	4482	4471	4398	11,87%	14,48%	15,54%	15,38%
A.III.1	Zákonný rezervní fond	79	3056	3557	3557	3557	9,41%	11,49%	12,37%	12,44%
2.	Statutární a ostatní fondy	80	799	925	914	841	2,46%	2,99%	3,18%	2,94%
A.IV.	Výsledek hospodaření z minulých let	82	0	0	0	-343	0,00%	0,00%	0,00%	-1,20%
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účet.období	84	1196	54	-343	334	3,68%	0,17%	-1,19%	1,17%
B.	Cizí zdroje	85	24869	23983	22222	21818	76,58%	77,48%	77,26%	76,28%
B.I.	Rezervy	86	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
B.II.	Dlouhodobé závazky	91	6469	6108	6006	6008	19,92%	19,73%	20,88%	21,00%
B.II.9.	Jiné závazky	100	6284	5973	5943	5944	19,35%	19,30%	20,66%	20,78%
B.II.10.	Odložený daňový závazek	101	185	135	63	64	0,57%	0,44%	0,22%	0,22%
B.III.	Krátkodobé závazky	102	10400	9875	8216	7810	32,02%	31,90%	28,57%	27,30%
B.III.1.	Závazky o obchodních vztahů	103	5600	5331	4693	4239	17,24%	17,22%	16,32%	14,82%
4.	Závazky ke společníkům	106	140	86	101	66	0,43%	0,28%	0,35%	0,23%
5.	Závazky k zaměstnancům	107	478	312	322	337	1,47%	1,01%	1,12%	1,18%
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení	108	387	241	254	247	1,19%	0,78%	0,88%	0,86%
7.	Stát-daňové závazky a dotace	109	1163	687	327	854	3,58%	2,22%	1,14%	2,99%
8.	Krátkodobé přijaté závazky	110	171	64	63	0	0,53%	0,21%	0,22%	0,00%
11.	Jiné závazky	113	2461	3153	2456	2067	7,58%	10,19%	8,54%	7,23%
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	114	8000	8000	8000	8000	24,63%	25,85%	27,81%	27,97%
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116	8000	8000	8000	8000	24,63%	25,85%	27,81%	27,97%
C.I.	Časové rozlišení	118	243	121	99	84	0,75%	0,39%	0,34%	0,29%
C.I.1.	Výdeje příštích období	119	243	121	99	84	0,75%	0,39%	0,34%	0,29%

Zdroj: vlastní zpracování

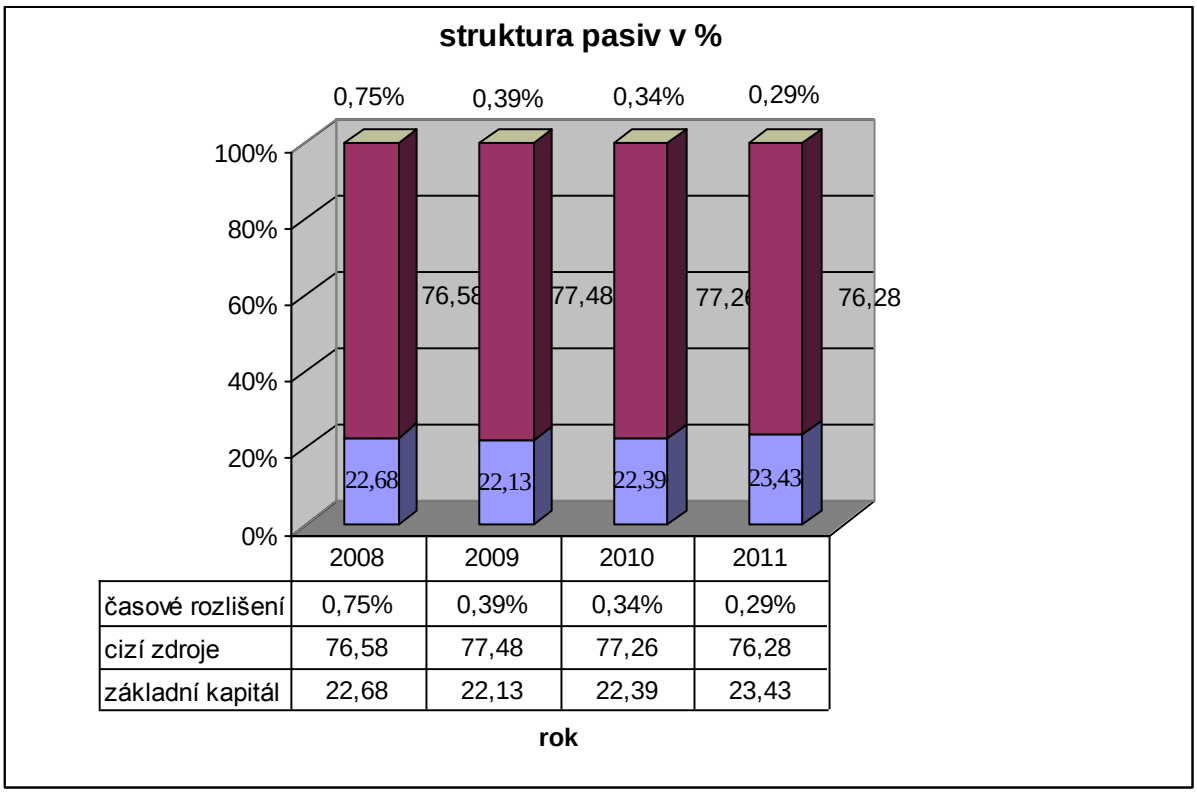

Obrázek 7: Struktura pasiv

Zdroj: vlastní zpracování

Z výsledků vertikální analýzy pasiv vypývá, že za sledované období byla v průměru celková pasiva tvořena z 22,65% vlastním kapitálem a z 76,9% cizími zdroji. Zbytek tvořilo časové rozlišení. Společnost během sledovaného období využívání cizího kapitálu, který zadlužuje společnost k využívání vlastního kapitálu. Obecně však platí, že cizí zdroje jsou levnější než 49 vlastní, neboť úroky placené za jeho poskytnutí jsou daňově uznatelným nákladem.(2) V případě sledované firmy je podíl cizích zdrojů podstatně vyšší než vlastního kapitálu, což je v rozporu se zlatým pravidlem vyrovnání rizika. Toto pravidlo vyžaduje, aby poměr mezi vlastním a cizím kapitálem byl vyrovnaný. Nejvýznamnější složkou vlastního kapitálu je po celou dobu rezervní fond a zákonný rezervní fond, který má stoupající tendenci v rozmezí 11% - 15% a 9 % - 12%. Nejvýznamnější složkou cizích zdrojů jsou po celou dobu sledovaného období krátkodobé závazky ve formě závazků z obchodního styku. Pohybují se v rozmezí 27% - 32% celkových pasiv, ale zaznamenávají klesající tendenci. Dlouhodobé závazky mají po celé období přibližně stejnou hodnotu. Bankovní úvěry a výpomoci tvoří stabilní část cizího kapitálu.

Tabulka 6: Vertikální analýza - Výkaz zisku a ztrát (v %)

ozn.		pol.	2008	VA 2008	2009	VA 2009	2010	VA 2010	2011	VA 2011
I.	Tržby za prodej zboží	1	63642	64,52%	59708	72,09%	67329	80,11%	71518	83,46%
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	59027	59,84%	54789	66,15%	62354	74,19%	66248	77,31%
+	Obchodní marže	3	4615	4,68%	4919	5,94%	4975	5,92%	5270	6,15%
II.	Výkony	4	32974	33,43%	24117	29,12%	15290	18,19%	14174	16,54%
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	35004	35,48%	23113	27,91%	16713	19,89%	14173	16,54%
II.2.	změna stavu zásob vlastní činnosti	6	-2030	-2,06%	918	1,11%	-1550	-1,84%	-249	-0,29%
II.3.	Aktivace	7	0	0,00%	86	0,10%	127	0,15%	250	0,29%
B.	Výkonová spotřeba	8	27707	28,09%	19628	23,70%	11896	14,15%	10352	12,08%
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	9	20038	20,31%	12746	15,39%	6694	7,97%	6734	7,86%
B.2.	Služby	10	7669	7,77%	6882	8,31%	5202	6,19%	3618	4,22%
+	Přidaná hodnota	11	9882	10,02%	9408	11,36%	8369	9,96%	9092	10,61%
C.	Osobní náklady	12	10282	10,42%	9345	11,28%	7214	8,58%	7334	8,56%
C.1.	Mzdové náklady	13	7613	7,72%	7090	8,56%	5374	6,39%	5473	6,39%
C.2.	Odměny členům orgánu společnosti a družstva	14	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
C.3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravot.pojištění	15	2604	2,64%	2188	2,64%	1792	2,13%	1817	2,12%
C.4.	Sociální náklady	16	65	0,07%	67	0,08%	48	0,06%	44	0,05%
D.	Daně a poplatky	17	249	0,25%	277	0,33%	198	0,24%	299	0,35%
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	869	0,88%	1001	1,21%	1048	1,25%	859	1,00%
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálů	19	3592	3,64%	1106	1,34%	823	0,98%	592	0,69%
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	983	1,00%	359	0,43%	180	0,21%	0	0,00%
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	21	2609	2,64%	747	0,90%	643	0,77%	592	0,69%
F.	Zůstatková cena prodaného DHM	22	2203	2,23%	325	0,39%	340	0,40%	308	0,36%
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	645	0,65%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
F.2.	Prodaný materiál	24	1558	1,58%	325	0,39%	340	0,40%	308	0,36%
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek	25	-2803	-2,84%	-23	-0,03%	23	0,03%	-1182	-1,38%
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	254	0,26%	1331	1,61%	364	0,43%	784	0,91%
H.	Ostatní provozní náklady	27	479	0,49%	450	0,54%	473	0,56%	1747	2,04%
*	Provozní výsledek hospodaření	30	2449	2,48%	470	0,57%	260	0,31%	1103	1,29%
VII:	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33	0	0,00%	200	0,24%	0	0,00%	0	0,00%

X.	Výnosové úroky	42	2	0,00%	1	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
N.	Nákladové úroky	43	774	0,78%	630	0,76%	593	0,71%	658	0,77%
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	29	0,03%	16	0,02%	0	0,00%	0	0,00%
O.	Ostatní finanční náklady	45	50	0,05%	52	0,06%	82	0,10%	40	0,05%
*	Finanční výsledek hospodaření	48	-793	-0,80%	-465	-0,56%	-675	-0,80%	-698	-0,81%
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	49	460	0,47%	-49	-0,06%	-72	-0,09%	71	0,08%
Q. 1.	splatná	50	502	0,51%	1	0,00%	0	0,00%	70	0,08%
Q. 2.	odložená	51	-42	-0,04%	-50	-0,06%	-72	-0,09%	1	0,00%
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	1196	1,21%	54	0,07%	-343	-0,41%	334	0,39%
XII I:	Mimořádné výnosy	53	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
***	Výsledek hospodaření za účetní období	60	1196	1,21%	54	0,07%	-343	-0,41%	334	0,39%
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	1656	1,68%	5	0,01%	-415	-0,49%	405	0,47%

Z vertikální analýzy výkazu zisku a ztrát je parno, že na výsledku hospodaření mají největší podíl tržby z prodeje zboží a tržby z prodeje vlastních výrobků. Ve sledovaném období je vidět, že tržby z prodeje zboží narůstají, naopak tržby z prodeje vlastních výrobků klesají, důsledkem je klesající poptávka po strunových sekačkách.

2.6.2 *ANALÝZA POMĚROVÝMI UKAZATELI*

Zatímco horizontální a vertikální analýza sleduje vývoj jedné veličiny – položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty v čase nebo ve vztahu k jedné vztažené veličině, analýza poměrovými ukazateli poměřuje položky vzájemně mezi sebou.

Tabulka 7: Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity	2008	2009	2010	2011	Optimum
OA	21319	19997	18757	19261	
Zásoby	7223	7427	6218	5189	
KFM	1677	1237	1369	2643	
krátkodobé pohledávky	12835	11545	11344	11666	
Krátkodobé závazky	10400	9875	8216	7810	
běžná likvidita	2,05	2,03	2,28	2,47	1,5-2,5
Hotovostní likvidita	0,16	0,13	0,17	0,34	0,5
Rychlá likvidita	1,36	1,27	1,53	1,80	1-1,5

Zdroj: vlastní zpracování

Běžná likvidita

Hodnoty běžné likvidity se pohybují v optimálním rozmezí. V roce 2010 a 2011 se firma přibližovala horní hranici optima, která je 2,5 a tím klesá riziko platební neschopnosti. Tuto skutečnost ovlivnil pokles hodnot krátkodobých závazků. I když se hodnoty běžné likvidity přibližují v roce 2010 a 2011 horní hranici optima, nepřestavují zatím pro firmu žádné velké riziko.

Hotovostní likvidita

Jak je vidět z tabulky, hodnoty se pohybují v rozmezí od 0,10 do 0,31. To nám ukazuje, že se firma pohybuje pod hranicí optima, které je 0,5. Tato hranice optima zaručuje firmě schopnost hradit své splatné závazky. Podle těchto ukazatelů se firma pohybuje pod hranicí optima, což ukazuje na menší riziko neschopnosti dostát svým závazkům včas.

Rychlá likvidita

Slabou stránkou podniku se ukazuje okamžitá (rychlá) likvidita, v letech 2008 a 2009 se sice hodnoty pohybují na hranici optima, ale v roce 2010 a 2011 jsou nad hranicí optima. Tento ukazatel vystihuje pohotovou platební schopnost firmy. Příčinou výrazného vzrůstu hodnot bylo zvýšení krátkodobého finančního majetku. Ani v tomto případě ale hodnoty přesahující stanovené optimum nepředstavují pro firmu žádné velké riziko.

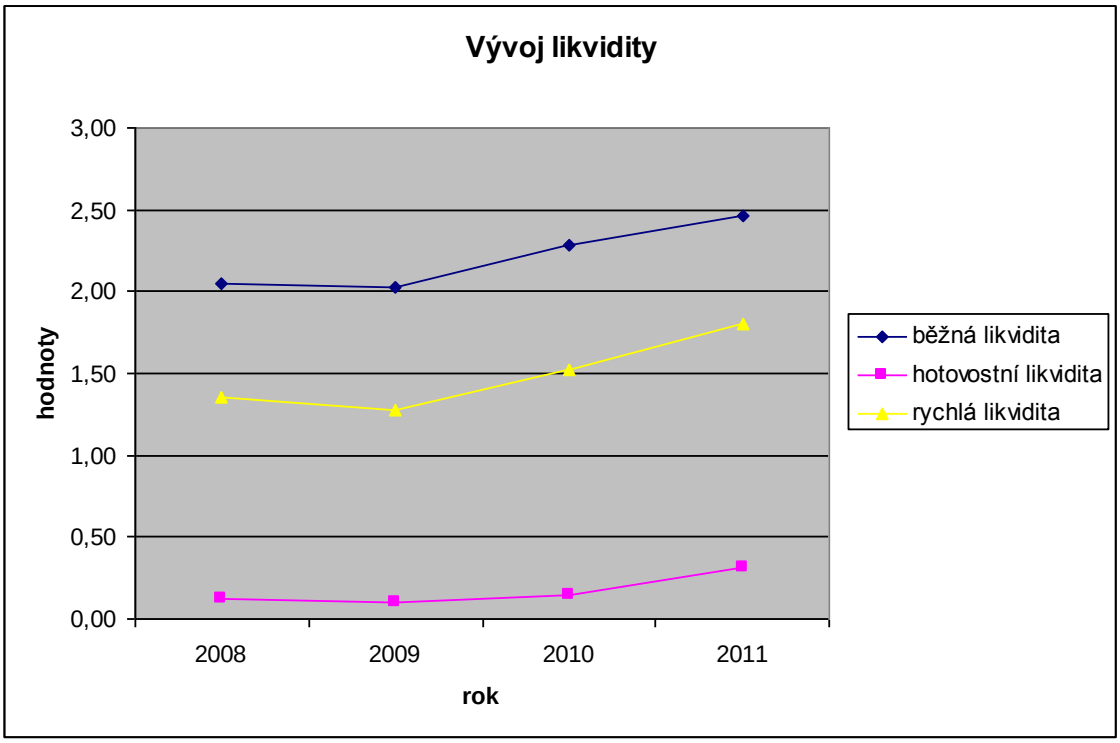

Obrázek 8: Vývoj likvidity

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatele aktivity

Tabulka 8: Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity	2008	2009	2010	2011
Aktiva celkem	32476	30953	28762	28604
Zásoby	7223	7427	6218	5189
Pohledávky	12835	11545	11344	11666
Krátkodobé závazky	10400	9875	8216	7810
Tržby	101255	83569	84685	86283
Obrat celkových aktiv	3,12	2,70	2,94	3,02
Obrat zásob	14,02	11,25	13,62	16,63
Doba obratu aktiv	115,46	133,34	122,27	119,34
Doba obratu zásob	25,68	31,99	26,43	21,65
Doba inkasa pohledávek	45,63	49,73	48,22	48,67
Doba úhrady krátkodobých závazků	36,98	42,54	34,93	32,59

Zdroj: vlastní zpracování

Obrat celkových aktiv

Podle tabulky č. 8 vidíme, že obrat celkových aktiv má kolísavou tendenci. Nejlepších hodnot podnik dosáhl v letech 2008 a 2011, kdy se aktiva v podniku obrátila více jak třikrát za rok. Nižší hodnoty jsou zaznamenány v roce 2009 a 2010, což bylo způsobeno vyšším hodnotou skladových zásob. Pokud by byla zjištěná hodnota menší než odvětvový průměr, měly by být zvýšeny tržby nebo odprodána některá aktiva.

Obrat zásob

Hodnoty obratu zásob mají ve sledovaném období kolísavou tendenci. Nejvyšší hodnota je zaznamenaná v roce 2001, kdy byl počet obrátek zásob 17x (zaokrouhleně). Čísla v tabulce nám ukazují počet obrátek zásob v průběhu roku. Každá položka zásob je ve firmě 11x až 17x (po zaokrouhlení) prodána a zase uskladněna. Jestliže by byla tato položka vyšší než odvětvový průměr, znamenalo by to, že podnik neměl zbytečné nelikvidní zásoby, které by musel financovat.

Doba obratu aktiv

Z tabulky č. 8 je patrné, že jak ve sledovaném období kolísala obrátkovost aktiv, tak přiměřeně k tomu kolísal i průměrný počet dní, po který jedna obrátka v jednotlivých letech trvala.

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob měla kolísavou tendenci, v roce 2009 počet dní obratu zásob vzrostl. V roce 2010 výrazně poklesl a v roce 2011 opět výrazně poklesl. Nejlepší hodnoty dosáhl ukazatel v roce 2011, kdy doba obratu zásob byla 22 dní (po zaokrouhlení), protože čím je doba obratu zásob nižší, tím je to pro podnik výhodnější, protože klesají provozní náklady spojené s uskladněním zásob.

V oblasti obratu celkových aktiv, zásob a doby obratu celkových aktiv a zásob neshledávám žádné výrazné riziko.

Doba inkasa pohledávek

Ve sledovaném období 2008-2011 je zaznamenám téměř vyrovnaný stav doby inkasa pohledávek, což je pro firmu příznivé, doba kdy musí firma čekat na zaplacení pohledávek od svých odběratelů se tedy ani nezvyšuje, ani nesnižuje. **Lhůta na zaplacení pohledávek od odběratelů se v České republice pohybuje okolo 60 dní. Jelikož je doba inkasa pohledávek firmy ERGO s.r.o. vyrovnaná, nezjišťuji zde žádné riziko.**

Doba úhrady krátkodobých závazků

Tento ukazatel hodnotí platební morálku firmy. Jak nám ukazuje tabulka 8 tento ukazatel má ve sledovaném období klesající tendenci, vyjma roku 2009. Nejpříznivějších hodnot dosahoval v roce 2011, naopak nepříznivých hodnot dosáhla firma v roce 2009, což bylo způsobeno vyššími hodnotami krátkodobých závazků. **Jelikož se lhůta pro zaplacení krátkodobých závazků snižuje, zvláště pak v posledním roce, hodnotím tento ukazatel jako méně rizikový.**

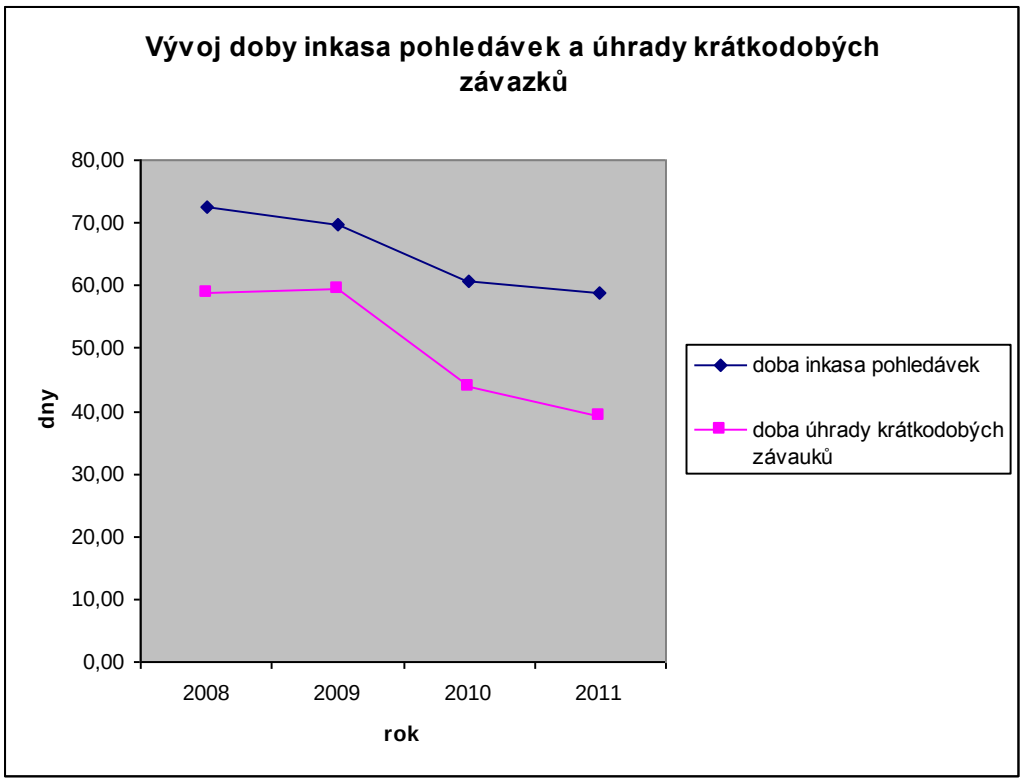

Obrázek 9: Vývoj doby inkasa pohledávek a doby úhrady krátkodobých závazků

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatele zadluženosti

Tabulka 9: Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti	2008	2009	2010	2011
Aktiva celkem	32476	30953	28762	28604
Vlastní kapitál	7364	6849	6441	6702
Cizí zdroje	24869	23983	22222	21818
EBIT	2430	635	178	1063
Placené úroky	774	630	593	658
ČPK	10919	10122	10541	11451
Kvota vlastního kapitálu	22,68%	22,13%	22,39%	23,43%
Celková zadluženost	76,58%	77,48%	77,26%	76,28%
koeficient zadluženosti	337,71%	350,17%	345,01%	325,54%
Úrokové krytí	3,14	1,01	0,30	1,62
podíl ČPK na majetku	33,62%	32,70%	36,65%	40,03%

Zdroj: vlastní zpracování

Tyto ukazatelé analyzují vztahy mezi cizími a vlastními zdroji. Růst zadluženosti zvyšuje i finanční páku, příliš velká páka však zvyšuje finanční riziko a podnik se snadno může dostat do nepříznivé finanční situace.

Celková zadluženost společnosti ERGO ve sledovaném období kolísá mezi 76% - 77%. Hranice průměrné zadluženosti je 51%, lze tedy říci, že celková zadluženost společnosti se za

sledovaná období neustále pohybuje vysoko nad touto hranicí. Tento faktor bych viděla jako rizikový, firma by si měla navýšit vlastní kapitál, čímž podíl celkové zadluženosti klesne.

Kvóta vlastního kapitálu ukazuje, do jaké míry je firma schopná pokrýt své potřeby vlastními zdroji. Hodnoty kvóty vlastního kapitálu firmy ERGO podniku představují vyšší riziko, které je způsobeno tím, že je firma převážně financována z cizích zdrojů.

Ukazatel úrokového krytí nám určuje, kolikrát celkový zisk pokryje úrokové platby. V roce 2008 je to hodnota 3, která je na optimální hranici, kterou doporučují bankovní standarty. V dalších letech ukazatel postupně klesal, a to do takové míry, že v roce 2010 hodnota klesla pod 1. Je to způsobeno především kvůli nízké hodnotě nákladových úroků. Čím vyšší hodnoty ukazatel nabývá, tím vyšší je jeho schopnost platit náklady spojené s využíváním cizího kapitálu. Finančně zdravé podniky mají hodnotu ukazatele v intervalu 5 - 6. Finanční situaci z hlediska úrokového krytí nelze v posledních letech hodnotit jako stabilní, protože tento ukazatel nám představuje riziko neschopnosti splácet financování z cizích zdrojů.

Koeficient zadluženosti nám ukazuje, že firma má nevyrovnanou strukturu vlastních a cizích zdrojů. V převaze cizího kapitálu spatřuji pro firmu značné riziko v tom, že nebude moci dostát svým budoucím závazkům, roste zadluženost firmy.

Podíl ČPK na majetku vykazuje kladné hodnoty, což je pro firmu velice výhodné. ČPK je vlastně oběžný majetek, který je financován z dlouhodobých zdrojů, čím vyšší je jeho hodnota, tím větší má firma možnost pokračovat ve své činnosti, i kdyby musela dostát svých závazků. V tomto ukazateli firmě žádné riziko nehrozí.

Ukazatele rentability

Tabulka 10: Ukazatele rentability

Ukazatele rentability	2008	2009	2010	2011
Aktiva celkem	32476	30953	28762	28604
Vlastní kapitál	7364	6849	6441	6702
čistý zisk	1196	54	-343	334
EBIT	2430	635	178	1063
Tržby	101255	83569	84685	86283
rentabilita tržeb	1,18%	0,06%	-0,41%	0,39%
ROA (rentabilita aktiv)	3,68%	0,17%	-1,19%	1,17%
Výdělečná síla podniku	7,48%	2,05%	0,62%	3,72%
ROE (rentabilita VK)	16,24%	0,79%	-5,33%	4,98%

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatelé rentability neboli ziskovosti nám hodnotí výsledek firemních aktivit. Z tabulky vyplývá, že rentabilita tržeb, ROA, ROE i výdělečná síla podniku souvisejí s výsledkem hospodaření za účetní období, čím je vyšší, tím je vyšší i ziskovost. Výsledky nám ukazují, kolik korun čistého zisku firma vyprodukuje z 1 koruny tržeb, z vloženého kapitálu, z aktiv celkem.

Ukazatel rentability tržeb za sledované období postupně klesal, v roce 2010 se dostal až na hodnotu -0,41 hal. čistého zisku na 1 Kč tržeb, což bylo způsobeno ztrátou podniku v uvedeném účetním období. Naopak v roce 2011 se ukazatel dostal do kladných čísel až na hodnotu 0,39 haléřů čistého zisku na 1 Kč tržeb.

Ukazatel výdělečné síly v podniku dosáhl nejlepších výsledků v roce 2008, kdy byly firma schopna vygenerovat zisk před zdaněním a úroky až na hodnotu 7,48 haléřů.

Ukazatele produktivity práce

Tabulka 11: Ukazatele produktivity práce

Ukazatele produktivity práce	2008	2009	2010	2011
Osobní náklady	10282	9345	7214	7334
přidaná hodnota	9882	9408	8369	9092
Tržby	101255	83569	84685	86283
Mzdové náklady	7613	7090	5374	5473
Počet pracovníků	32	24	22	22
osobní náklady k přidané hodnotě	1,04	0,99	0,86	0,81
produktivita práce z přidané hodnoty	308,81	392,00	380,41	413,27
produktivita práce z tržeb	3164,22	3482,04	3849,32	3921,95
průměrná mzda-roční	237,91	295,42	244,27	248,77
průměrná mzda-měsíční	19,83	24,62	20,36	20,73

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 11 vidíme, že produktivita práce z přidané hodnoty neboli přidaná hodnota jednoho zaměstnance vyjma roku 2008 významně roste. Růst těchto hodnot výrazně ovlivnil pokles počtu pracovníků. Dalším ukazatelem, který roste stejným způsobem, je ukazatel produktivity práce z tržeb. Poslední dva ukazatele zachycují průměrnou roční a měsíční mzdu, která významně vzrostla v roce 2009, a to o 24%, což bylo způsobeno rozvázáním pracovního poměru dělníků na středisku sladovna a vyplacením zákonného odstupného. Vypočtená křivka nám ukazuje, že za sledované období nedošlo k žádnému razantnímu nárůstu ani poklesu mzdových nákladů, a to z důvodu nedostatku finančních prostředků.

3 HODNOCENÍ RIZIK A NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ

Cílem 2. části bakalářské práce bylo analyzovat rizika ve firmě ERGO. Byla provedena horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztrát, při níž bylo zjištěno, že za sledované období došlo k poklesu celkových aktiv ve firmě ERGO, a to poklesem oběžných aktiv. K tomuto poklesu došlo hlavně ukončením provozu živočišné výroby. Ekonomická situace v zemi a hlavně dovoz levného vepřového masa snížil cenu vykrmených prasat na minimum, a provoz výkrmy se z finančních důvodů přestal vyplácet a stal se nerentabilní. Vzhledem k situaci na trhu v komoditě sladu, došlo k ukončení výroby sladu ze sladovnického ječmene. Vyrobený slad na skladě se postupně prodával, čímž došlo i k poklesu zásob. Výroba sladu se dosud neobnovila. Zefektivnilo se skladové hospodářství, na středisku strunových sekaček se zásoby hotových výrobků nedrží na skladě, víc se udržuje trend vyrobit-prodat.

Bankovní úvěry se nemění, a jsou využívány převážně na operativní financování k účelům zásobení materiálem v průběhu roku. Dlouhodobé závazky postupně klesají, což je velmi pozitivní trend, a klesají i krátkodobé závazky, z čehož vyplývá, že se firma ERGO zlepšuje ve své platební morálce. Firma ERGO je ale podle výsledků analýzy zadluženosti závislá ze 76 % na cizích zdrojích. Firmě se sice daří tuto závislost snižovat, ale ne dostatečně rychle. Doporučení pro firmu ERGO je snížení podílu cizího kapitálu a navýšení vlastního kapitálu. Bohužel poslední trend firmy je opačný, snižuje objem vlastního kapitálu. V tak vysoké závislosti na cizím kapitálu totiž spatřuji pro firmu velké riziko, které by mohlo v budoucnosti způsobit, že firma nebude moci dostát svým závazkům. I u vysokého podílu krátkodobých závazků, který souvisí s vysokým podílem krátkodobých pohledávek, spatřuji riziko. Firma ERGO se dostává do druhotné platební neschopnosti. Pozitivní je ale i to, že firma disponuje vysokým čistým pracovním kapitálem, který ji umožňuje být schopna splácet své závazky. Co se týče celkových tržeb, tak sice rostou tržby z prodeje zboží, ale důvodem je rostoucí nákupní cena benzínu a nafty, ale ne nárůst prodaných litrů, ale klesají tržby z prodeje vlastních výrobků, což je způsobeno hlavně snížením prodeje strunových sekaček v důsledku velké konkurence na trhu. S ohledem na situaci na trhu může dojít k vynucovanému uzavření výroby sekaček z důvodu nekonkurenceschopnosti firmy ERGO.

Proti těmto rizikům, navrhuji tato zásadní následující opatření: Postupné snižování závislosti na cizím kapitálu a navyšování vlastního kapitálu. Najít odběratele na slad a to na tuzemském nebo zahraničním trhu. Nabídnout domácí výrobek strunovou sekačku široké veřejnosti formou reklamy, oslovením zákazníka přes internet. Nenavyšovat

krátkodobé pohledávky prodeje zboží zákazníkům, kteří nejsou solventní, protože pak jsou tyto pohledávky těžko vymahatelné a stávají se tyto peníze nedostupnými. S tím souvisí i krátkodobé závazky, protože pokud nejsou uhrazené pohledávky od odběratelů, nemůže firma dostát svým závazkům.

Jako další dílčí opatření navrhuji:

- snížit zásoby na skladě, zvýšit obrátkovost zásob,
- snížit náklady a spotřební režii,
- motivovat zaměstnance k vyšším výkonům,
- přehodnotit motivační schéma zaměstnanců.

Firma je sice stabilní a dlouhodobě působí na českém trhu. Ovšem vzhledem k tomu, že dochází ke snížení konkurenceschopnosti firmy v hlavním produktu (snížení odbytu sekaček), nelze hodnotit pozici firmy do budoucna jako pozitivní. Je potřeba buď zvýšit svoji konkurence- schopnost ve výrobě sekaček nebo najít jiné lukrativní možnosti na trhu. Závěrem lze říci, že firma ERGO závisí v nezdravé míře na cizím kapitálu.

ZÁVĚR

Finanční analýza nám může v mnohém vysvětlit pozici či chování podniku, a proto je také jedním z hlavních nástrojů finančního řízení podniku. Údaje, které musí daná firma zveřejňovat, musí být správné, prokazatelné a věcné, neboť případné omyly by mohly mít neblahé důsledky pro podnik. Pak teprve finanční analýza může splnit svou roli.

Při této analýze je možné si uvědomit, že existuje celá řada ukazatelů, které mají svůj specifický význam. Určitě mezi nejdůležitější patří ukazatele rentability, neboť pouze jejich kladné hodnoty v delším období mohou podniku zaručit přežití. Samozřejmě se může stát, že zejména v prvních letech bude podnik ve ztrátách, ale v dlouhodobém horizontu musí firma dosahovat určité míry zisku.

Kromě těchto ukazatelů zaujímají důležité místo i ukazatele zadluženosti, které se zabývají tím, jak je daná firma financována. Každého finančního analytika by mělo zajímat, jaký je podíl vlastního kapitálu, jaký je podíl dlouhodobého a krátkodobého cizího kapitálu. Mezi další významné ukazatele zcela jistě patří ukazatele likvidity, neboť ty právě rozhodují o tom, zda a jak je podnik schopen splácet své dluhy, a ukazatele aktivity, jenž nám mimo jiné určuje, jak je podnik schopen obracet svůj majetek v tržby.

V další části jsem se zabývala finanční analýzou konkrétní firmy – ERGO. Tato společnost zaměstnává 22 zaměstnanců, takže ji řadíme mezi malé společnosti.

U ukazatelů rentability nedosáhla firma bohužel příliš příznivých výsledků. Rentabilita vlastního kapitálu sice v roce 2008 dosahovala hodnoty 16,24 %, ale v letech 2009 a 2010 došlo k hlubokému propadu až na -5,33 %, v roce 2011 je zaznamenám vzestup. Doufejme, že tento nepříznivý vývoj se již nebude opakovat, a že si společnost udrží nastolený rostoucí trend z roku 2011.

U ukazatelů zadluženosti můžeme konstatovat, že celková výše zadluženosti se pohybuje ve velmi vysokých hodnotách, protože firma je převážně financována z cizích zdrojů. Převaha cizího kapitálu může pro firmu znamenat, že nebude v budoucnosti moci dostát svým závazkům, čehož se můžou obávat věřitelé.

U ukazatelů likvidity vykazují pouze hodnoty hotovostní likvidity odchylky od optima, což může způsobovat ztrátu schopnosti hradit své splatné závazky.

Hlavním cílem práce bylo zobrazit informace o možnostech finanční analýzy a její aplikace v konkrétním podnikovém prostředí firmy. Tento cíl byl splněn.

POUŽITÁ LITERATURA

[1] BRODSKÝ, Z. STRÍTESKÁ M. *Malé a střední podnikání*. 2. vydání. Pardubice: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice, 2010. 148s. ISBN 978-80-7395-346-1.

[2] BUCHTA, M. *Manažerská ekonomika*. 3.vyd., přeprac. a dopl. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005. 172 s. ISBN 80-7194-726-1.

[3] BUCHTA, M. *Nauka o podniku*: *Distanční opora*. 2. vydání. Pardubice: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice, 2011. 132s. ISBN 978-80-7395-384-3.

[4] FORET, M., PROCHÁZKA, P., URBÁNEK, T., *Marketing – základy a principy,* 2. vydání, Brno: COMPUTER PRESS, 2005, 156 s., ISBN 80-251-0790-6.

[5] FOTR, J., DĚDINA, J., HRŮZOVÁ, H., *Manžerské rozhodování*, 3. vydání, Praha: EKOPRESS, 2003, 250 s., ISBN 80-86119-69-6.

[6] FOTR, J., *Jak hodnotit a snižovat podnikatelské riziko*, 1. vydání, Praha: MANAGEMENT PRESS, Profit, a.s., 1992, 105 s., ISBN 80-85603-06-3.

[7] HINDLS, R., HOLMAN, R., HRONOVÁ, S., A KOL., *Ekonomický slovník,* 1. vydání, Praha: C. H. BECK, 2003, 519 s., ISBN 80-7179-819-3.

[8] HOLICKÝ, M., MARKOVÁ, J., Základy teorie spolehlivosti a hodnocení rizik, 1. vydání, Praha: VYDAVATELSTVÍ ČVUT, 2005, 115 s., ISBN 80-01-03129-2.

[9] JAY, R. TEMPLAR R. *Velká kniha manažerských dovedností*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 516 s. ISBN 80-247-1279-2.

[10] KOLEKTIV, *Nový metodický pokyn pro analýzu rizik v praxi,* 1. vydání, Ostrava: ČESKÁ VĚDECKOTECHNICKÁ VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST, 1997, 60 s., ISBN 80-02-01165-1.

[11] KOŽENÁ, M. *Manažerská ekonomika: teorie pro praxi*. 1. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2007. 113 s. ISBN 978-80-7179- 673-2.

[12] LÁTAL, I. ŠTANTEJSKÝ M. *Bezpečnostní zásady ochrany podniků-prevence a řešení krizových situací*. Praha: Prospektrum, 2000. ISBN 80-717-5091-3.

[13] MÁČE, M. Finanční analýza obchodních a státních organizací: Praktické příklady a použití. 1. Praha: Grada Publishing, 2006. 156 s. ISBN 80-247-1558-9.

[14] MICHÁLEK, J., ŠMEREK, M., ŠOTOVÁ, J., *Matematické modelování rizik*, 1. vydání, Brno: UNIVERZITA OBRANY, 2007, 146 s., ISBN 978-80-7231-25-1.

[15] SEDLÁČEK, J; HAMPLOVÁ, E; ÚRADNÍČEK, V. *Finanční analýza*. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1998. 13 s. ISBN 80-210-1775-9.

[16] SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. Brno: Computer Press, 2009. 62 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

[17] SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy*. 2. dopl. vyd. Praha: Computer Press, 2001. 51 s. ISBN 80-7226-562-8.

[18] SMEJKAL, V. RAIS K. *Řízení rizik*. Praha: Grada Publishing a.s., 2003, 272 s. ISBN 80-716-9688-9.

[19] SMEJKAL, V. RAIS K. *Řízení rizik ve firmách jiných organizacích*. Praha: Grada Publishing a.s., 2010, 360 s. ISBN 978-80-247-3051-6.

Internetové zdroje:

[20] Obchodní rejstřík dostupný online:www.:https://or.justice.cz

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Rozvaha firmy ERGO za roky 2008 – 2011 - Aktiva

Příloha B Rozvaha firmy ERGO za roky 2008 – 2011 - Pasiva

Příloha C Výkaz zisku a ztrát firmy ERGO za roky 2008 - 2011

Příloha D Popis strunové sekačky

Příloha A

Rozvaha firmy ERGO za roky 2008 – 2011 - Aktiva

označení		Aktiva	položka	2008	2009	2010	2011
		Aktiva celkem	1	32476	30953	28762	28604
A.		Pohledávky za upsaný základní kapitál	2	0	0	0	0
B.		Dlouhodobý majetek	3	10437	10523	9794	9234
B.II		Dlouhodobý hmotný majetek	13	10215	10301	9572	9012
B.II.	1	Pozemky	14	1530	1530	1530	1530
	2	Stavby	15	7175	7088	6731	6372
	3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	1264	1683	1311	878
	7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	246	0	0	232
B.III		Dlouhodobý finanční majetek	23	222	222	222	222
B.III.	1	podíly v ovládaných a řízených osobách	24	105	105	105	105
	3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26	117	117	117	117
C.		Oběžná aktiva	31	21319	19997	18757	19261
C.I		Zásoby	32	7223	7427	6218	5189
C. I.	1	Materiál	33	2266	1045	886	828
C. I.	3	Výrobky	35	1720	2846	1402	1305
C. I.	5	Zboží	37	3237	3536	3930	3056
C. III		Krátkodobé pohledávky	48	12835	11545	11344	11666
C. III.	1	Pohledávky z obchodních vztahů	49	12058	10444	10729	11343
C. III.	2	Pohledávky-ovládající a řídící osoba	50	476	0	0	0
C.III.	6	Stát-daňové pohledávky	54	0	426	251	0
C.III.	7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	271	156	128	79
C.III.	8	Dohadné účty aktivní	56	30	319	36	25
C.III.	9	Jiné pohledávky	57	0	200	200	218
C.IV.		Krátkodobý finanční majetek	58	1261	1025	1195	2406
C.IV.	1	Peníze	59	416	212	174	237
C.IV.	2	Účty v bankách	60	845	813	1021	2169
D.I.		Časové rozlišení	63	720	433	211	109
D.I.	1	Náklady příštích období	64	720	406	182	94
D.I.	3	Příjmy příštích období	66	0	27	29	15

Příloha B

Rozvaha firmy ERGO za roky 2008 – 2011 - Pasiva

	Pasiva	položka	2008	2009	2010	2011
	Pasiva celkem	67	32476	30953	28762	28604
A.	Vlastní kapitál	68	7364	6849	6441	6702
A.I.	Základní kapitál	69	250	250	250	250
A.II.	Kapitálové fondy	73	2063	2063	2063	2063
A.III.	Rezervní fond,nedělit.a ostatní fondy	78	3855	4482	4471	4398
A.III.1	Zákonný rezervní fond	79	3056	3557	3557	3557
2.	Statutární a ostatní fondy	80	799	925	914	841
A.IV.	Výsledek hospodaření z minulých let	82	0	0	0	-343
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účet.období	84	1196	54	-343	334
B.	Cizí zdroje	85	24869	23983	22222	21818
B.I.	Rezervy	86	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky	91	6469	6108	6006	6008
B.II.9.	Jiné závazky	100	6284	5973	5943	5944
B.II.10.	Odložený daňový závazek	101	185	135	63	64
B.III.	Krátkodobé závazky	102	10400	9875	8216	7810
B.III.1.	Závazky o obchodních vztahů	103	5600	5331	4693	4239
4.	Závazky ke společníkům	106	140	86	101	66
5.	Závazky k zaměstnancům	107	478	312	322	337
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení	108	387	241	254	247
7.	Stát-daňové závazky a dotace	109	1163	687	327	854
8.	Krátkodobé přijaté závazky	110	171	64	63	0
11.	Jiné závazky	113	2461	3153	2456	2067
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	114	8000	8000	8000	8000
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116	8000	8000	8000	8000
C.I.	Časové rozlišení	118	243	121	99	84
C.I.1.	Výdeje příštích období	119	243	121	99	84
C.I.2.	Výnosy příštích období	120	0	0	0	0

Příloha C

Výkaz zisku a ztrát firmy ERGO za roky 2008 – 2011

označení		Polož.	2008	2009	2010	2011
I.	Tržby za prodej zboží	1	63642	59708	67329	71518
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	2	59027	54789	62354	66248
+	Obchodní marže	3	4615	4919	4975	5270
II.	Výkony	4	32974	24117	15290	14174
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5	35004	23113	16713	14173
II.2.	změna stavu zásob vlastní činnosti	6	-2030	918	-1550	-249
II.3.	Aktivace	7	0	86	127	250
B.	Výkonová spotřeba	8	27707	19628	11896	10352
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	9	20038	12746	6694	6734
B.2.	Služby	10	7669	6882	5202	3618
+	Přidaná hodnota	11	9882	9408	8369	9092
C.	Osobní náklady	12	10282	9345	7214	7334
C.1.	Mzdové náklady	13	7613	7090	5374	5473
C.2.	Odměny členům orgánu společnosti a družstva	14	0	0	0	0
C.3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravot.pojištění	15	2604	2188	1792	1817
C.4.	Sociální náklady	16	65	67	48	44
D.	Daně a poplatky	17	249	277	198	299
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	869	1001	1048	859
III.	Trby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálů	19	3592	1106	823	592
III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	983	359	180	0
III.2.	Tržby z prodeje materiálu	21	2609	747	643	592
F.	Zůstatková cena prodaného DHM	22	2203	325	340	308
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	645	0	0	0
F.2.	Prodaný materiál	24	1558	325	340	308
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek	25	-2803	-23	23	-1182
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	254	1331	364	784
H.	Ostatní provozní náklady	27	479	450	473	1747
*	Provozní výsledek hospodaření	30	2449	470	260	1103
VII:	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33	0	200	0	0
X.	Výnosové úroky	42	2	1	0	0
N.	Nákladové úroky	43	774	630	593	658
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	29	16	0	0
O.	Ostatní finanční náklady	45	50	52	82	40
*	Finanční výsledek hospodaření	48	-793	-465	-675	-698
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	49	460	-49	-72	71
Q.1.	splatná	50	502	1	0	70
Q.2.	odložená	51	-42	-50	-72	1
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	1196	54	-343	334
XIII:	Mimořádné výnosy	53	0	0	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	0	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období	60	1196	54	-343	334
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	1656	5	-415	405

NRE 011

Nejdéle vyráběná sekačka na českém trhu.

NRE 011automatic

TECHNICKÉ ÚDAJE:

elektromotor	Typ 2982.3
napětí	230 V 50 Hz
jmenovitý příkon	350 W
otáčky jmenovité	10 000 min. -1
hmotnost pohotovostní	3 kg
šířka záběru	270 mm
celková délka	1 260 mm
výška rukojeti nad zemí	900 mm
jedna struna	⌀ 1,6 mm

ERGO 550/ ERGO 550 T

Téměř dvojnásobný výkon, vysoká spolehlivost

- dvě silonové struny ⌀ 2 mm s poloautomatickým posunováním
- ERGO 550T je vybavena tepelnou pojistkou

TECHNICKÉ ÚDAJE:

elektromotor	Typ 2982.4,2982.5
napětí	230 V 50 Hz
jmenovitý příkon	550 W
otáčky jmenovité	10 000 min. -1
hmotnost pohotovostní	3 kg
šířka záběru	270 mm
celková délka	1 260 mm
výška rukojeti nad zemí	900 mm
dvě struny	⌀ 2 mm

Chlazení motorku

Jedinečný systém chlazení - kdy je chladící vzduch nasáván ve výšce cca 1 m a tudíž je v podstatě bez mechanických nečistot a hlavně podstatně sušší - omezuje zanášení motorku prachem a rostlinnými zbytky a jeho poškozování vzdušnou vlhkostí.

DOPLŇKY

Ke všem modelům lze dodat:

pojezdová kolečka

usnadňující obsluhu.

K modelům ERGO 550 a ERGO 550 T:

nožovou sekací hlavu

Stačí pouze nahradit strunovou hlavu hlavou nožovou a je možno sekat vyšší trávník.

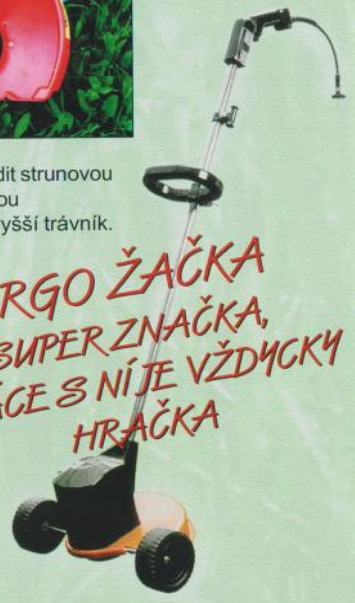

ERGO ŽAČKA
SUPER ZNAČKA,
PRÁCE S NÍ JE VŽDYCKY
HRAČKA